

Krāslavas reģiona publisko bibliotēku pārskats par 2019.gadu

Satura rādītājs.

1.	Kopsavilkums par pārskata periodu	3.lpp.
2.	Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums	5.lpp.
3.	Finansiālais nodrošinājums	6.lpp.
4.	Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	8.lpp.
5.	Personāls	11.lpp
6.	Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	15.lpp
7.	Krājums	25.lpp.
8.	Darbs ar bērniem un jauniešiem	31.lpp.
9.	Novadpētniecība	39.lpp.
10.	Projekti	47.lpp.
11.	Publicitāte	48.lpp.
12.	Sadarbības tīkla raksturojums	54.lpp.
13.	Metodiskais un konsultatīvais darbs	56.lpp.
14.	Pielikumi	60.lpp.

Kopsavilkums par pārskata periodu

2019.gadā Krāslavas reģiona bibliotēku galvenās prioritātes bija:

- Bibliotēku informācijas pakalpojumu tālāka attīstība,
- Bibliotēku krājuma kvalitātes pilnveidošana, datu bāzu pieejamības nodrošināšana un lietotāju konsultēšana,
- Darbs ar bērniem un jauniešiem, viņu radošo interešu attīstīšana,
- Bibliotēku infrastruktūras uzlabošana.
- Lasīšanas veicināšanas pasākumu un bibliotēku publicitātes organizēšana,
- Iedzīvotāju radošo aktivitāšu un izpausmju attīstība un pilnveidošanās,
- Klientu informācijpratības stimulēšana, organizējot regulāras apmācības,
- Reģiona galvenās bibliotēkas akreditācija,
- Tālākizglītības procesa pilnveidošana, apmācības publisko bibliotēku darbiniekiem.

Jauni pakalpojumi:

- Vienu reizi mēnesi ieviestas radošas sestdienas, kurās ģimenes ar bērniem radošās laboratorijās rada un veido darbiņus, patīkami pavada brīvo laiku.
- Bērnu literatūras nodaļā pagatavota jauna burtiņu Mērķsiena – grīdas spēle bērniem, sašūti jauni grīdas sēžampilveni un izveidots atbilstošs telpas noformējums.
- Savu darbību centrālajā bibliotēkā uzsācis lasītāju klubiņš “ Tikšanās Grāmatmīļu pieturā” , kurš pagaidām pulcē nelielu apmeklētāju skaitu.
- Ar 2019.gada rudeni sācis bibliotēkā darboties “ Angļu valodas klubs” , kurā darbojas cilvēki ar angļu valodas priekšzināšanām.
- Novada uzņēmējiem tiek piedāvāta iespēja reklamēt savu biznesu, produkciju un stāstīt par savu uzņēmējdarbību. Tādas tikšanās ir izmantojuši 4 individuālās darbības veicēji, veidojot izstādes ar savu produkciju.

Nozīmīgi jauni projekti

- Lai saglabātu mūsu vecāku un vecvecāku bagāto un daudzveidīgo Latgales kulinārā mantojuma ēdienu un dzērienu recepšu klāstu un nodotu nākamajām paaudzēm Krāslavas novada centrālā bibliotēka sadarbībā ar biedrību “Latgales kulinārā mantojuma centrs” un Latvijas Bibliotekāru biedrību ir izveidojusi un realizē projektu “ **Kulinārais mantojums un tradīcijas. Latgales kulinārā mantojuma receptes**” , kuras rezultātā top grāmata ar 125 Latgales ēdienu receptēm un 70 Krāslavas novada 5 tautību receptēm un fotomateriālu.
- Ir realizēti projekti bibliotēkas pieguļošās teritorijas un iekštelpu pilnveidošanā ar jauniem dizaina elementiem.

- Kopā ar Krāslavas Valsts ģimnāzijas skolēniem, vecākiem, draugiem – projekts “**Pilnveido sevi un dalies ar citiem**” , kura rezultātā bibliotēkā iegūtas jaunas spēles visu vecumu iedzīvotājiem.
 - Bibliotēkas darbinieku dalība modes skatē, ko organizēja LBB.

Darbs ilgspējīgas attīstības mērķu jomā

ANO ilgspējīgas attīstības mērķiem bibliotēkas nodrošina publisku pieeju informācijai , kas uzlabo viņu dzīvi – informāciju par medicīnas un citiem ar sadzīvi saistītiem pakalpojumiem , darba meklējumiem sadarbībā ar VNA speciālistiem. Bibliotēkas ir drošas un draudzīgas vietas pašā kopienu centrā jaunu prasmju apgūšanai, būt par vietu mūžizglītības realizācijā – Senioru dzīves skola. Tā piedāvā neatsveramu atbalstu, ko sniedz īpaši apmācīts personāls ar dziļu izpratni par vietējo iedzīvotāju vajadzībām. Tā veicina vecāka gadagājuma cilvēku iekļaušanu sabiedrībā , ar bibliotēkas atbalstu piedāvājot piekļuvi informācijas un komunikācijas tehnoloģijām un iespēju apgūt dažādas prasmes. Tās veicina inovāciju, radošumu un pasaules zināšanu pieejamību pašreizējai paaudzei.

Problēmas un risinājumi.

- Katastrofāls iedzīvotāju skaita sarukums katru gadu robežās no 600 līdz 900 iedzīvotājiem reģionā, līdz ar to mazāks lietotāju un apmeklētāju skaits bibliotēkās, potenciālie klienti izbrauc no reģiona un valsts,
- 3 reģiona skolu slēgšana, bērnu un jauniešu kā apmeklētāju kategorijas samazināšanās bibliotēkās un t.skaitā emigrācija,
- Finansējuma samazinājums bibliotēkām piedāvāto pakalpojumu, esošo funkciju izpildei, īpaši krājuma papildināšanai. Risinājums – SBA , Rīgas centrālās bibliotēkas Apmaiņu fonds, ceļojošās grāmatu kopas starp bibliotēkām,
- Novadu pastāvēšanas jautājums pašvaldību reformas rezultātā, bibliotēku statuss šīs reformas rezultātā, pieejamība attālināti dzīvojošiem lietotājiem. Aglonas novada trīs pagastu pievienošana Krāslavas novadam, Dagdas pašvaldības pretbalsojums par pievienošanu Krāslavas novadam.

- Darbinieku novecošanās, jaunu kadru ieplūšana un darbinieku tālākizglītība. Nav stimula izglītoties dārgo izmaksu, bibliotēkas ilglaicīgas pastāvēšanas, darbinieka slodzes dēļ. Aktuāls jautājums sabiedriskais transports līdz mācību vietai. Risinājums : izglītošanās uz vietas reģiona centrā ar mācību maksas segšanu centralizēti.

Citi aktuāli jautājumi:

- Jaunu tehnoloģiju ienākšana un to apguve . Risinājums: labi IT speciālisti pašvaldībā. Uz doto momentu tādu nav.
- Bibliotēkas siltummezgla maiņa, papildus līdzekļu nepieciešamība, apkārtnes infrastruktūras saglabāšana.

1.Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Īss situācijas apraksts:

- ✓ *bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums*
- ✓ *informācija par padotībā esošajām iestādēm, reģiona bibliotēkām, izglītības iestāžu bibliotēkām, ārējiem apkalpošanas punktiem*

Krāslavas novada centrālā bibliotēka ir novada pašvaldības iestāde, kura atbilstoši Bibliotēku likuma 1.pantam ir izglītojoša, informatīva un kultūras institūcija, kura veic Bibliotēku likumā noteiktās funkcijas - nodrošina iedzīvotāju bibliotekāro, bibliogrāfisko un informatīvo apkalpošanu un reģistrēta Bibliotēku reģistrā noteiktā kārtībā. Tās darbības pamatā ir kvalitatīva informācija, kvalitatīvs krājums un kvalitatīvi pakalpojumi.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas statuss ir reģiona galvenā bibliotēka. Bibliotēka veic reģiona bibliotēkas funkcijas ,savstarpēji vienojoties ar Dagdas novada domi un ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes ieteikumus, attiecīgajā teritorijā esošajām bibliotēkām pildīt reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas, tā ir metodiskais un konsultatīvais centrs 22 publiskajām un 10 skolu bibliotēkām.

Krāslavas reģiona bibliotēku misija ir sekmēt bibliotēkas apmeklētāju intelektuālo un ekonomisko attīstību, sniegt kvalitatīvus informacionālos un bibliotekāros pakalpojumus ikvienam klientam, būt par informācijas brokeri.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā (izmaiņas juridiskajā statusā, institūcijas struktūrā u. c. būtiskas izmaiņas)

Izmaiņas publisko bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas.

Savā darbībā tās orientējās uz jaunu pakalpojumu ieviešanu , lielāku lietotāju piesaisti, iedzīvotāju radošo aktivitāšu un izpausmju attīstību.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā definētajiem virzieniem un uzdevumiem.

2019.gadā nozīmīgākie notikumi bibliotēku dzīvē bija:

- Krāslavas novada centrālās bibliotēkas akreditācija,
- Divu novadpētniecības digitālo resursu izveide – novadpētniecības spēle “ **Pirkums**

pirms 290 gadiem” un virtuālais stāsts :”Novadnieku devums latgalešu literatūrā 18.-20.gadsimta sākumā”,

- Latvijas Bibliotekāru biedrības pārgājiens pa Daugavas lokiem ar sākumu Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā,
- Atkārtota novadnieka-rakstnieka Kazimira Buinicka grāmatas “ **Priestera Jordāna atmiņas**” prezentācija Aulejas pagasta bibliotēkā,
- Skaistas pagasta bibliotēkas 70.gadu jubileja,
- Skolēnu viena mēneša vasaras radošā interešu nometne “ **Creative and English**”
- **centrālajā bibliotēkā,**
- Profesionālās pilnveides pasākumi bibliotēku darba speciālistiem – 8, sekmējot darbinieku izaugsmi profesionāla līmenī
- Bibliotēkas infrastruktūras uzlabošanas darbi, atsevišķu telpu remonts, ārienes apzaļumošana,

Bibliotēku akreditācija (īss pārskata perioda raksturojums – notikusi akreditācija x bibliotēkām, akreditētas x bibliotēkas; novērojumi, secinājumi; akreditācijas ieteikumu izpilde u. tml.)

Novembra mēnesī ir notikusi Krāslavas novada centrālās bibliotēkas akreditācija. Komisija atzīmējusi, ka ir izpildīti visi iepriekšējās akreditācijas ieteikumi, izņemot finansējuma palielinājumu krājuma komplektēšanai.

Kopumā bibliotēkas darbs tika novērtēts ļoti pozitīvi. Komisijas locekļi atzīmēja, ka bibliotēka ir labi sagatavota akreditācijas procesam, ir izstrādāti visi iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti, ir stabili pārskata periodā darbības pamatrādītāji, tiek sniegti daudzveidīgi bibliotekārie pakalpojumi, notiek aktīvs darbs ar sociālajiem medijiem, plaši tiek izmantotas abonētās un pašu veidotās datu bāzes. Īpaši tika atzīmēts aktīvais darbs ar bērniem un jauniešiem, daudzveidīgās aktivitātes dažādiem vecumu grupām – Mazo lasītāju dienas, Vasaras lasīšanas maratoni, radošās laboratorijas un vairāki citi projekti.

Komisija bija patīkami pārsteigta par bibliotēkas vizuālo tēlu - īstu vietējās nozīmes Gaismas saliņu, darbinieku radošo garu un prasmi pulcināt sev apkārt vietējos cilvēkus dažādu aktivitāšu rīkošanā.

Pēc izvērtēšanas procesa akreditācijas komisija ieteica rast iespēju palielināt finansējumu grāmatu krājuma iegādei piedāvāto pakalpojumu klāsta dažādošanai un darbinieku atalgojumam.

2.Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Krāslavas un Dagdas novadu pašvaldību piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēku funkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2017.	2018.	2019.
Kopā (EUR)	134234	147353	149038
Pašvaldības finansējums	131200	144500	146500
Citi ieņēmumi:	3034	2853	2538
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	959	713	938
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	2075	2140	1600

Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma avoti pārskata periodā: Krāslavas novada pašvaldības budžeta piešķirums, bibliotēkas maksas pakalpojumi un Dagdas novada finansējums metodisko funkciju veikšanai. Finansējums ir stabils, tas nodrošināja Krāslavas novada Centrālās pamatfunkciju veikšanu pārskata periodā.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2017	2018	2019.
Izdevumi kopā (EUR)	140093	147216	145181
Darbinieku atalgojums (bruto)	90070	93987	93791
Krājuma komplektēšana	8411	8135	9176

Bez izmaiņām palika darbinieku atalgojums, toties pieauga par **11%** izdevumi krājuma komplektēšanai. Būtu nepieciešams lielāks finansējums darba algām. Bibliotēkas uzturēšanas izdevumus – apkuri, elektroenerģijas, ūdens sedz pati dome no saviem līdzekļiem.

Bibliotēku finansiālais nodrošinājums Krāslavas novadā

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	270570	285809	297318
Pašvaldības finansējums	267653	282956	294780
Citi ieņēmumi:	3034	2853	2538
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	956	713	938
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>	2075	2140	1600

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	276429	285672	293461
Darbinieku atalgojums (bruto)	161346	173548	175267
Krājuma komplektēšana	18460	18609	20289

Par 3% palielinājās novadā izdevumu patēriņš un par **8%** - krājuma iegādei.

Bibliotēku finansiālais nodrošinājums Dagdas novadā

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	144250	103629	172927
Pašvaldības finansējums	144009	103572	172779
Citi ieņēmumi:	241	92	148
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	241	92	148
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	144250	103629	172927
Darbinieku atalgojums (bruto)	86885	68163	108424
Krājuma komplektēšana	15123	13226	16187

Pēc Dagdas novada bibliotēku reorganizācijas 2018.gadā, pagājušais gads iezīmējās ar pozitīvu dinamiku finanšu līdzekļu pieaugumā visās pozīcijās : darbinieku atalgojumā par **37%**, lai gan 2018.gada rādītāji nebija korekti un netika pareizi fiksēti. Krājuma iegādei par **18%**, kas sakrīt ar pašu bibliotēku uzrādītajām ziņām.

3. Materiāltehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2019.gadā daļējs telpu remonts ir veikts Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkā – nomainīti griesti, grīdas segums, izveidota niša telpu apvienošanai.

Dagdas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā – kosmētiskais remonts. Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā tika daļēji izremontētas ārējās kāpnes, veikti kosmētiskie darbi pārkrāsojot koridorus. Kopējās remonta izmaksas – 2852 EUR.

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Pārskata periodā uz jaunām telpām no daudzstāvu mājas dzīvokļa tipa ēkas tika pārcelta Asūnes pagasta bibliotēka, jo atbrīvojās skolas kabineti un vienā no tiem ierīkota bibliotēka. Izremontētas un labiekārtotas bibliotēkas telpas Augstkalnes bibliotēkā

Asūnes bibliotēkas jaunās telpas

Augstkalnes bibliotēkas jaunais interjers

Jaunu ēku būvniecība

Jaunu ēku būvniecība Krāslavas reģionā nav bijusi plānota un nav notikusi.

Iekārtas , aprīkojums: situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas

Krāslavas reģiona bibliotēkās veiktie uzlabojumi

Bibliotēka	Veiktie uzlabojumi, iegādāts
Augstkalnes bibliotēka	Jauni grāmatu plaukti, mēbeles bērnu istabai
Šķaunes pagasta bibliotēka	2 sēžampufi
Dagdas novada bibliotēka	Iegādāti 2 kondicionieri 4 jauni grāmatu plaukti Televizors Multifunkcionālā iekārta
Bērnu literatūras nodaļa	6 grāmatu plaukti bērniem 3 pufi printeris
Krāslavas NCB	Izgatavoti pakaramie saietu telpai 4 plaukti novadpētniecības istabai 2 žurnālu galdiņi Iegādāts Krēsliņš zīdainim 2 stāvlampas abonementam Viedokļu kaste ar dekoratīvo plauktu Mobilais sols koridoram Dažādi dekoratīvie elementi izstāžu veidošanai Āra ziedu vāzes 1 uzlīmju printeris

Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā ir trīs Interneta pieslēgumi – Lietotāju, darbinieku un bezvadu. Datoru skaits lietotājiem ir 15, viens ir izmantojams e-katalogam, 7 - bērniem.. To stāvoklis ir problemātisks, jo būtu nepieciešama nomaiņa.

2019.gadā uz VA KISC tika nogādāti nolietotie datori un multifunkcionālās iekārtas.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	17	16	vidēji	Nepieciešami 10 jauni datori lietotājiem
Multifunkcionālās iekārtas	5	3	labas	
Printeri	4	2	vidējs	
Kopēšanas iekārtas	1	1	labs	
Skeneri	1	1	labs	
Citas iekārtas				

Datorlietotāju skaits palicis mazāks, jo nolietotie tiek noņemti no aprītes un arī daudziem apmeklētājiem tie ir pieejami mājās.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums” Krāslavas un Dagdas novadu bibliotēkās”

	Dagdas novadā (skaits)	Krāslavas novadā (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	58	83	vidēji	Datoru skaits samazinājies, jo nolietotie nodoti KISC
Multifunkcionālās iekārtas	20	18	vidēji	
Printeri	7	14	vidējs	
Kopēšanas iekārtas	1	7	labs	
Skeneri		3	labs	
Citas iekārtas				

Esošais datorparks visas bibliotēkās prasa papildus ieguldījumus, jo esošie “Trešā tēva dēla” kompjūteri, tiek nepārtraukti laboti, funkcionē neatbilstoši mūsdienīgu prasībām. 39 datortehnikas komplekti un multifunkcionālās iekārtas tika atgrieztas KISC utilizācijai. Bibliotēkās būtu nepieciešams modernāks aprīkojums. Nav īpaši pieprasīti datori vājredzīgajiem, jo šie apmeklētāji reti parādās bibliotēkā.

Problēmas un risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēku darbinieku un pašvaldību kopējais uzdevums ir nodrošināt bibliotēkām atbilstošas telpas, lai tās varētu sniegt mūsdienīgus pakalpojumus ērtā, pievilcīgā vidē. Lielākoties visas bibliotēkas strādā mājīgās un gaišās telpās, bet pietrūkst finansējuma bibliotēku esošo telpu funkcionalitātes uzlabošanai, īpaši pārbūvei, aprīkojumam-mēbeļu, datortehnikas nomaiņai, vienota telpu dizaina izstrādei un realizācijai.

Daudzas pašvaldības nevēlas ieguldīt līdzekļus infrastruktūrā, jo samazinās iedzīvotāju skaits uz vietām un līdz ar to kļūst mazāks lietotāju skaits bibliotēkās.

4. Personāls

Personāla raksturojums (kopaina: skaits, slodzes, izglītība, izmaiņas personāla sastāvā u. c.)

Krāslavas reģiona publiskajās bibliotēkās strādā 39 bibliotekārie darbinieki – no tiem 24 – Krāslavas novadā un 15 - Dagdas novadā.

2019.gadā **Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā** nodarbināti 16 darbinieki, 13 no tiem bibliotekāri. Pēc izglītības :

- 1 ar maģistra grādu
- 1 ar augstāko profesionālo izglītību

- 6 ar augstāko izglītību cita jomā, 3 no tiem ar maģistra grādiem,
- 3 ar vidējo speciālo izglītību bibliotēku darbā,
- 2 ar vidējo speciālo citā jomā.

Uz pilnu slodzi bibliotēkā strādā 11 darbinieki, uz pusslodzi 2 speciālisti, nodaļas vadītāja Ezerkalnā un sistēmas administrators.

- 1 darbinieks mācās profesionālās pilnveides 960 stunduursos

Krāslavas reģiona bibliotēku darbinieku izglītība

Bibliotekāro darbinieku kopskaits	39
No tiem ar bibliotekāro izglītību	14
t.sk.ar maģistra grādu	1
t.sk.ar bakalaura grādu	1
t.sk. ar augstāko izglītību līdz 1993.g.	1
t.sk.ar profes.kvalifik.līmeni	11
Ar izglītību citās jomās	25
t.sk. ar maģistra grādu	5
t.sk. ar bakalaura grādu	7
t.sk. ar 1 līmeņa augst. izglītību	4
t.s. ar augstāko izglītību līdz 1993.g.	5
t.sk. vispārējo un vidēji profes. izgl.	4

Krāslavas reģionā tikai 36% darbinieku ir bibliotekārā izglītība.

No šiem darbiniekiem uz pilnu slodzi strādā – 31

Uz nepilnu slodzi – 3

Uz pusslodzi - 5

Bibliotēku darbinieki pa vecuma grupām:

Dalījums pa vecuma grupām	Līdz 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
Skaitis			3	12	15	9	

Dominējošais darbinieku skaits ir pusmūža cilvēki, tāpēc ir neskaidrs, kā aizpildīsies ar laiku vakantās vietas bibliotēkās, jo speciālisti un gados jauni cilvēki nevēlas nākt strādāt bibliotēkās.

Apbalvojumi un pateicības

- ✓ **Krāslavas novada centrālā bibliotēka** ir saņēmusi LNB Pateicību nominācijā “Izcilnieki” par enerģisku un daudzpusīgu lasīšanas veicināšanas aktivitāšu izmantošanu B/J/V žūrijas ekspertu piesaistīšanā,
- ✓ **Krāslavas NCB** ir saņēmusi Krievijas Federācijas Zinātnes un augstākās izglītības ministrijas Pateicību par palīdzību pētījumu veikšanā par katoļu tradīciju saglabāšanu pamatiedzīvotāju vidū,

- ✓ **Krāslavas NCB** ir saņēmusi VARAM, LPS Pateicību par nesavtīgu piedalīšanos Latvijas simtgadei veltītajā vides iniciatīvā “100 darbi Latvijai”
- ✓ **Dagdas novada bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa, Bērziņu pagasta un Svariņu pagasta bibliotēkas** - Dagdas novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta nodaļas Pateicības par dalīšanos pieredzē ar lietuviešu kolēģiem un uzņemšanu,
- ✓ Uz Krāslavas novada “Gada novadnieks” titulu bija izvirzīta centrālās bibliotēkas apkalpošanas nodaļas vadītāja Olga Skerškāne, bet neatbalstīta
- ✓ Uz Voldemāra Caunes balvu bija izvirzītas bērnu literatūras nodaļas vadītāja Viktorija Urbanoviča, bet neatbalstīta,
- ✓ 10. decembrī Rīgas pilī Valsts prezidents Egils Levits ar dzīvesbiedri Andru Leviti rīkoja svinīgu Ziemassvētku pasākumu, lai tiktos ar 18 ģimenēm no dažādiem Latvijas novadiem un pilsētām un kopīgi iedegtu svētku eglī Rīgas pils pagalmā.

Egles iedegšanas pasākumā piedalījās katra novada labākās, stiprākās, kuplākās un radošākās daudz bērnu ģimenes, tai skaitā remigrējušās ģimenes un ģimenes, kurās ir aizbildnībā esoši bērni un audžubērni, par kurām Valsts prezidents saņēma atsauksmju vēstules no novadu pašvaldībām. Krāslavas novadu pārstāvēja Ūdrišu pagasta Augstkalnes bibliotēkas vadītājas Diānas Maksimovas ģimene

Maksimovu ģimene pieņemšanā pie Valsts preziden

Finansējums personāla attīstībai (profesionālajai pilnveidei, pieredzes apmaiņas braucieniem u. tml.) – situācijas apraksts, vērtējums

Lai iegūtu jaunas zināšanas un pilnveidotu esošās, Krāslavas novada centrālā bibliotēka reģiona bibliotēku darbiniekiem organizēja 3 apmācību seminārus, kuru lektoriem tika apmaksāti 450 EUR.

Transporta izdevumi profesionālās kompetences pilnveides braucienam uz Latgales centrālās bibliotēkas filiālēm un Daugavpils novada bibliotēkām apmaksāja novada domes. Pieredzes apmaiņā braucieni uz Lietuvas Republikas Visaginas pašvaldības bibliotēkām arī sedza no novada domju budžeta.

2019. gada budžeta līdzekļi Krāslavas novada centrālās bibliotēkas personāla attīstībai kursiem tika izlietoti 236 EUR, darbinieku komandējumiem (ceļa izdevumiem un dienas naudai) -540 EUR.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi Krāslavas NCB darbiniekiem"

N.p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	10.01.	LNB	LNB	Bibliotēku nozares pārvaldes un konsultatīvo struktūru atbalsts reģiona galveno bibliotēku metodiķiem	4
2.	12.02	LNB	LNB	Dāvinājums un ziedojums bibliotēkā	4
3.	27.02	Ludzas GB	Ludzas GB	Pieredzes apmaiņas seminārs	5
4.	20.03.	LNB	LNB BLC	Apaļā galda diskusija publisko bibliotēku direktoriem un bērnu literatūras nodaļu speciālistiem	5
5.	02.04.	Daugavpils Universitāte	Latgales CB	Bibliotēka digitālajā laikmetā: tradīcijas un inovācijas	6
6.	05.04	Tieto Latvia	Tieto Latvia	ALISE kursi "Cirkulācija"	6
7.	09.04.	LNB	LNB BLC	Konference bērnu literatūras speciālistiem "Vārds un attēls"	6
8.	17.04	LNB	LBB	Bibliotēkāju modes un stila diena	4
9.	25.04.	Rēzeknes nov.dome	LPR	Instagram profilu veidošana	4
10.	20.05	LNB	LNB, LBB	Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotēkaram	4
11.	22.- 23.05	Salaspils novada bibliotēka	LNB	Reģiona galveno bibliotēku metodiķu seminārs	2 dienas
12.	29.- 30.05.	Aizkraukles novada bibliotēka	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme	2 dienas
13.	18.-19. 09.	Jēkabpils galvenā bibliotēka	LNB BAC	Bibliotēku novadpētniecības konference	2 dienas
14.	17.09	Krāslavas novada dome	Krāslavas novada dome	Fizisko personu datu aizsardzība	2
15.	20.09.	Preiļu galvenā bibliotēka	LBB, Preiļu bibliotēka	Bibliotēka - vieta, kur gribas atgriezties	7

16.	04.10.	Balvu centrālā bibliotēka	LNB	Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram	5
17.	17.10.	LNB	LNB BAC	Reģiona galveno bibliotēku metodiķu seminārs	4
18.	29.10.	Ludzas galvenā bibliotēka	Ludzas galvenā biblioteka	Interaktīvā izglītības telpa – tradicionālais un modernais	6
19.	29.10	Tieto Latvia	Tieto Latvia	ALISES administratoru padziļinātie kursi	
20.	06.11.	LNB	LNB BAC	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	4
21.	25.11.	ES Māja	ĀM, EK	Eiropas informācijas diena	5
22.	19.11.	Krāslavas novada dome	VARAM	Mana Latvija.lv. Dari digitāli	8
23.	04.12.	LNB	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme	6

Dagdas novada bibliotēku darbiniekiem kultūras un izglītības nodaļa atsevišķi organizēja apmācības;

- “Pašizveidotās pozitīvas domāšana un attieksme “Ielpo laimi un mīlestību”
- Pieredzes apmaiņas brauciens uz Aulejas pagasta bibliotēku
- Brauciens pa Dagdas novadu “Tūrisma iespējas Dagdas novadā – ko ieteikt ciemiņiem un iedzīvotājiem”
- Kultūras pasākumu tirgzinības

Dagdas novada bibliotēkas darbinieki apmeklēja:

- BIS Alise pamatkursi – cirkulācija
- BIS ALISE padziļinātie kursi – komplektēšana
- Efektīva komunikācija un argumentācija.

Bibliotēku darbinieki ir radoši ne tikai savā pamatprofesijā, bet iegūst papildus zināšanas arī citās specialitātēs. Tā Robežnieku pagasta bibliotēkas vadītāja Rita Kovaļevska un Bērziņu pagasta bibliotēkas vadītāja Olga Brenča apmeklēja apmācības **“Jaunākās tendences konditorejas izstrādājumu gatavošanā un noformēšanā”**, kuru rezultātā ieguva sertifikātus un tagad spēj mācīt citus interesentus un dažādot pasākumu noformējumu.

Ritas darinātās kūkas

Olgas ceptā torte

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Pēdējā laikā kļūst aktuāla personāla novecošanās un jaunu darbinieku ienākšana bibliotēkas vidē bez speciālās izglītības. Lai iegūtu profesionālo izglītību, nepieciešami lieli finanšu līdzekļi, jo studiju maksa, ceļa un dzīvošanas izdevumi nav samērojami ar darbinieku atalgojumu. Tas arī nemotivē iegūt papildus nepieciešamo izglītību.

Otra lielākā problēma pagastu bibliotēku darbiniekiem ir nepilnās darba slodzes pašreizējā periodā un tālāka bibliotēku pastāvēšana nākotnē. Visi iedzīvotāju samazināšanas procesi (migrācija, mirstība, skolu slēgšana) var negatīvi atsaukties uz bibliotēku eksistenci vispār pagastos vai to pastāvēšanu kā ārējie apkalpošanas punkti ar atsevišķu stundu darba laiku. Līdz ar to arī šis faktors nemotivē apgūt piedāvātos 240 vai 960 stundu kursus.

Trešā saistītā problēma ir zemais atalgojums. Prasības un darba apjoms pieaug, bet atalgojuma pieaugums stipri atpaliek no vidējā atalgojuma līmeņa valstī un ir gandrīz uz pusi mazāks.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji (kopaina: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums u. c.):

Bibliotēkas galvenie rādītāji ir kritērijs ka funkcionē bibliotēka. Lasītāju skaits, apmeklējumi un izsniegums parada, cik darbīga ir bibliotēka, kā tā spēj piesaistīt sev klientus, neskatoties uz mazo iedzīvotāju skaitu.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā"

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	3127	3418	3384	- 1%
<i>t. sk. bērni</i>	991	1227	1292	+ 5%
Bibliotēkas apmeklējums	42014	44788	43448	- 3%
<i>t. sk. bērni</i>	12115	13402	14197	+ 6%

Virtuālais apmeklējums	29040	31049	39721	+ 22%
Izsniegums kopā	106620	99140	90326	- 9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	74038	66410	60389	- 9%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	32560	32692	29671	- 9%
<i>t. sk. bērniem</i>	9916	8108	6647	- 18%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	36%	39%	40%	+ 3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	11%	14%	15%	+ 1%
Iedzīvotāju skaits	8653	8488	8396	- 1%
			Uz.01.07.19.	

Izvērtējot bibliotēkas pamatrādītājus var secināt, ka tie samazinājušies par nedaudziem procentiem apmeklējumos, izsniegumos., toties pieaudzis bērnu lietotāju skaits, to apmeklējums. Skolēni un jaunieši nāk ne tikai lasīt, bet arī apmeklē pasākumus, piedalās izzinošās ekskursijās, konkursos, erudīcijas spēlēs. Jaunākā paaudze sāk mazāk lasīt, izvēlētos informācijas tehnoloģijas. Bērnu literatūras nodaļas darbinieki mērķtiecīgi strādā ar pirmskolas izglītības iestādēm, iesaistot tos lasītveicināšanas programmās. Slēdzot lauku skolas, bērni kļūst par pilsētas skolu audzēkņiem un izmanto centrālās bibliotēkas pakalpojumus, līdz ar to pieaug lietotāju skaits bērnu vidū.

Samazinās interneta apmeklētāju skaits, daudzi informāciju gūst no interneta un sociālajiem tīkliem. Populāri kļūst attālināti pakalpojumi. Bibliotēkā pieaudzis mājas lapas apmeklējumu skaits, Facebook sekotāju skaits. Arvien biežāk interesenti ielūkojas Instagram lapā.

Gadu no gada samazinās izsniegumu skaits, lai arī tiek piedāvāti visi jaunākie izdevumi iespēstā veidā. Lietotāji izvēlas mazāku izdevumu daudzumu līdznešanai, aizbildinoties ar laika trūkumu, noslogotību.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji novados"

	Dagdas novada bibliotēkas				Krāslavas novada bibliotēkas			
	2017.	2018.	2019.	salīdzinot ar iepr. g.	2016.	2017.		% salīdzinot ar iepr.g
Lietotāju skaits	2758	2535	2465	- 3%	4792	5047	4932	-2%
<i>t. sk. bērni</i>	980	920	862	-6%	1509	1711	1699	-0,5%
Bibliotēkas apmeklējums	61188	56277	56141	--	65218	66944	66423	-0,5%
<i>t. sk. bērni</i>	27434	23160	20779	-13%	19142	20056	20958	+4%
Virtuālais apmeklējums		773	1448	+47%	29040	31049	39721	+22%
Izsniegums kopā	103293	106650	107221	+1%	156520	153208	144011	-6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	58936	57328	57065	-0,5%	103671	98945	92430	-7%

t. sk. periodiskie izdevumi	44113	49227	50177	+2%	52821	54223	51315	-5%
t. sk. bērniem	22535	18490	22884	+19%	18819	16972	14893	-12%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	36%	34%	34%	---	29	31	30%	-1%
t. sk. bērni līdz 18 g	13%	12%	12%	----	9%	11%	11%	---
Iedzīvotāju skaits	7608	7361	7274 uz 01.07.19.	-1%	16385	15951	15731 uz 01.07.19.	-1%

Salīdzinot lietotāju un apmeklējumu skaitu abu novadu bibliotēkās, tas turpina samazināties, Ar pieaugumu ir tikai virtuālie apmeklējumi, jo atsevišķas bibliotēkas ir izveidojušas mājas lapas sociālajos tīklos. Kopumā samazinās arī izsniegums.

Demogrāfiskā situācija laukos un it īpaši pierobežā turpina neatgriezeniskos procesus, tas ietekmēs arī bibliotēku darbību uz vietām. Apmeklētāji arvien biežāk izvēlas vieglāka satura literatūru, dodot priekšroku preses izdevumiem. Samazinās arī bērnu un jauniešu interese par grāmatām, bet bibliotēka tiek izmantota kā tikšanās, dažādu nodarbību un pasākumu apmeklējumu vieta.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Pieaugot e-pakalpojumu popularitātei, reģiona bibliotēkās aktīvāk tiek piedāvātas elektronisko resursu un attālināto pakalpojumu izmantošanas iespējas. Pēc statistikas datiem, 2019.gadā par 26 % pieaudzis to lietotāju skaits, kuri lietojuši Krāslavas reģiona virtuālā e-kopkataloga pakalpojumus (2018 .g. –312; 2019.g. –1160). Bibliotēkas lietotājiem bija iespējams attālināti lietot datubāzes Letonika.lv resursus. Savukārt reģiona iedzīvotāju saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm, bibliotēkās tika popularizēts e-pakalpojumu piedāvājums apmeklētājiem, izmantojot jaunākos e- risinājumus valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv., kā pastāvīgās dzīvesvietas deklarēšana, VSA, NVA pakalpojumi, portāls “manabalss.lv”.

Kopā ar tradicionāliem bibliotēkas pakalpojumiem, darbinieki jau vairākus gadus apmāca apmeklētājus izmantot dažādus e-pakalpojumus, kā apmaksāt komunālā dienesta, mobilo sakaru operatoru, elektrum rēķinus.

Bibliotēkā var saņemt arī pakalpojumu “ Elektronisko dokumentu parakstīšana ar e-Parakstu”

E-grāmatu biblioteka

Tabula “E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati”

	E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits	E-grāmatu bibliotēkas izsniegums
2019	32	74

Bibliotēka veikusi popularizācijas darbu bibliotēkas mājas lapā, sociālajos tīklos Facebook, Instagram. Apraksts nosūtīts uz novada domes mājas lapu. Sistēmas administrators ir izstrādājis instrukciju, kur uzskaitītas visas darbības kā pieslēgties “E-grāmatu- bibliotēkai”. Instrukcija ir ievietota “ Pakalpojumu” sadaļā.

Bibliotēkas mājas lapā ir visu laiku iet slidošā reklāma **Bibliotēkas lietotājiem pieejams pakalpojums “3td e-GRĀMATU bibliotēka”**: ir iespēja bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Lai kļūtu par pakalpojuma lietotāju, ar bibliotēkas e-kataloga autorizācijas datiem jāveic reģistrācija vietnē www.3td.lv

Ievietots arī banneris, no kura var pieslēgties 3td e-grāmatu bibliotēkai.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

Pagājušā gada laikā centrālā bibliotēka īstenoja aptauju “ Krāslavas novada centrālās bibliotēkas paveiktais darbs 2019.gadā un skatījums uz 2020.gadu” Aptaujas mērķis bija izprast apmeklētāju viedokļus par bibliotēkas paveikto darbu un rast risinājumus turpmākajam darba periodam, noradot jaunas idejas, problēmas. Aptaujā piedalījās 114 respondenti, no kuriem 88% bija sievietes un 12 % - vīrieši. Atbildes tika apkopotas infografikā un izvietotas gan bibliotēkas mājaslapā, gan sociālajos tīklos. Kopumā bibliotēkas darbs tika novērtēts ļoti pozitīvi un ieteikti vērtīgi priekšlikumi.

Lietotāji savu viedokli var izteikt uzrakstot un ievietojot ierosinājumu grāmatā-kastē “ Mums tavš viedoklis svarīgs”. Reizi ceturksnī tā tiek atvērta un izņemti ieraksti.

Bibliotēkas mājas lapā tika veiktas 9 ekspresaptaujas par jaunieguvumiem, abonēto žurnālu klāstu, e-parakstu, informācijas meklēšanas, grāmatu rezervēšanas, termiņa pagarināšanas u.c. iespējām Krāslavas un Dagdas novadu bibliotēku kopkatalogā. Kopumā piedalījās 169 respondenti.

Kalniešu pagasta bibliotēkā tika veikta aptauja par sniegto pakalpojumu kvalitāti. Aptaujā piedalījās 32 bibliotēkas lietotāji. Izteiktie viedokļi un ierosinājumi par bibliotēkas darbu dos iespēju tos uzlabot un pilnveidot.

Daudzas pagastu bibliotēkās ir izveidotas kastītes ierosinājumiem – Dagdas novada bibliotēkā, Svairņu pagasta bibliotēkā “ ...patīk...nepatīk...vēlos ieteikt...”

Secinājumi: bibliotēkas pakalpojumi pārsvarā klientus apmierina, atsaucīgi tiek vērtēta arī apkalpošanas kultūra, bibliotēkas krājums, darba laiks. Viena daļa respondentu vēlētos plašāku jaunākās literatūras klāstu, lai ir lielāks interneta ātrums, plašākas telpas, iespēja iekļūt bibliotēkā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Lietotāji labprāt apmeklē

bibliotēkas rīkotos literāros, izglītojošos, tematiskos pasākumus. Arī turpmāk vēlētos tikšanās ar grāmatu autoriem un citām interesantām personībām.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums (īss apraksts par to, kādus pakalpojumus iedzīvotāji var saņemt ārējās apkalpošanas punktos, ārējo apkalpošanas punktu darbības vērtējums, secinājumi)

Reģionā darbojas viens ārējais apkalpošanas punkts Kaplavas pagastā Varnaviču bibliotēkas vietā. Minētajā apkaimē dzīvo 29 iedzīvotāji, no kuriem 3 ir bērni. 2017.gadā bijušās bibliotēkas telpās ir veikts remonts. Vienu reizi mēnesī pagasta darbinieki izbrauc uz šo apdzīvoto vietu, lai sniegtu nepieciešamos pakalpojumus un kopā ar viņiem ir bibliotēkas darbinieks, ar pasūtītajām un līdzpaņemtajām grāmatām un preses izdevumiem. Tad ir iespēja piekļūt arī datoram. Mazā iedzīvotāju skaita dēļ, pašvaldība uzskata par nelietderīgu atvērt bibliotēku biežāk. Internets ir pieejams daudziem personīgajās mājās.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas infrastruktūra ir daļēji pielāgota personām ar īpašām vajadzībām. Ārējās durvis ir plašas un pa tām var iebraukt ar ratiņkrēslu, iekļūt 1. stāva abonementā. Nepieciešamā literatūra no lasītavas tiek piegādāta ar bibliotekāru palīdzību. Šo pakalpojumu izmanto tie klienti, kuri patstāvīgi var atbraukt ar mobilajiem ratiņiem bez asistenta palīdzības.

Bibliotēkas apmeklētājiem, kuriem ir redzes problēmas, ir iespēja izmantot specializēto datorkomplektu ar lupu. Diemžēl šis pakalpojums nav pieprasīts, un to gada laikā izmanto tikai atsevišķi klienti.

Bibliotēkas pakalpojumus izmanto dažādu sociālo grupu iedzīvotāji. Pēc BIS ALISE datiem bibliotēkā reģistrēti **29 lietotāji ar īpašām vajadzībām**, kuri izmanto abonementa, lasītavas, Interneta pieejas punkta pakalpojumus. Informācijas meklēšanā, e-pasta lietošanā, banku kontu izdruku sagatavošanā, ja nepieciešams, palīdz bibliotēkas darbinieces.

Problēmas ar apkalpošanu rada romu tautības iedzīvotāji, kuriem nav ne tikai minimālo priekšzināšanu darbā ar datoru, bet arī elementāri lasīt un pareizi noformulēt savu prasību šie apmeklētāji nevar. Skaļa uzvedība, lamāšanās, elementāras higiēnas prasības netiek ievērotas, kas rada pārmetumus no citiem klientiem. Atsevišķos gadījumos bibliotēkas labierīcības tiek izmantotas kā personīgās higiēnas veikšanas telpas.

Bibliotēka turpina pakalpojumu – grāmatu piegādi mājas cienījama vecuma pensionāriem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Grāmatas tiek piegādātas arī pansionāta “Priedes” iemītniekiem. Literatūras atlasī veic bibliotekāri, bet piegādi veic medicīnas personāls.

Novadu bibliotēkās pakalpojumi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām tiek piedāvāti pēc pašvaldību finansiālajām iespējām, vai tās spēj uzbūvēt uzbrauktuves pie bibliotēkām, piedāvāt transportu nogādāt literatūru attālākajos nostūros klientiem. Aktuāls jautājums ir bibliotēku izvietojums pielāgotajās telpās un to atrašanās vieta otrajos stāvos. Pacēlājs ir tikai Dagdas novada bibliotēkā, uzbrauktuves ir uzbūvētas Svariņu un Andzeļu pagastu bibliotēkās.

Grāmatu un preses izdevumi piegādi daudzos pagastos attālākajiem lietotājiem bibliotēku darbinieki veic ejot kājām vai braucot ar savu personīgo automašīnu.

Atsevišķās vietas tiek izmantoti pastnieki un sociālie darbinieki. Katrā pagasta bibliotēkā tādu lietotāju ir no trīs līdz desmit.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), tematiskie pasākumi – situācijas raksturojums, skaitliskie dati nav tik būtiski

Bibliotēkas ir tā vieta, kur ir iespēja tikties, pilnveidoties, veikt nepieciešamos darījumus. To izmanto bezdarbnieki, maznodrošinātie, lai veiktu savus pārskaitījumus, izmantotu banku pakalpojumus un piedāvātos e-pakalpojumus portālā Latvija.lv.

Tā kā reģionā nav nevienas bankas, bibliotēkas kļūst par konsultantiem un palīgiem banku karšu pasūtīšanā klientiem, Virszemes TV kodu iegādātājiem un pagarinātājiem, elektroskaitītāju rādītāju iesniedzējiem, apdrošināšanas polišu pasūtītājiem, sakaru mobilo operatoru mainītājiem un daudzu citu pakalpojumu sniedzējiem.

2019.gadā sākas sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem, kuriem tiek piedāvāta iespēja reklamēt savu produkciju un pastāstīt par savu uzņēmējdarbību.

Tādu iespēju izmantoja :

- IK Irēna Franskeviča, kura izgatavo spilvenus un tika veidots pasākums “ Spilvens ar stāstu”,
- SIA “ Latvilna īpašniece” Svetlana Ižika “ Jo stilīgāka sega, jo saldāks miegs”
- SIA “Iviki” īpašnieks Ivars Stivriņš, kurš sniedz pakalpojumus informācijas tehnoloģiju jomā,
- IK tekstilizstrādājumos Svetlana Pitrāne “ Oriģināli bērnu apģērbi, dekori, rotaslietas”

Ceturto gadu bibliotēkā darbojas “ **Senioru dzīves skola**” , kura sniedz neformālās izglītības pakalpojumus vecāka gadagājuma cilvēkiem. Skolas darbībā lielu atbalstu sniedz Krāslavas novada centrālās bibliotēka , piedāvājot savas telpas un aprīkojumu.

Sadarbībā ar biedrību „Sociālās attīstības aģentūra „Pieci airi”” šī skola piedalījās projekta „**Esi vesels Krāslavas novadā**” aktivitāšu īstenošanā, organizējot sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumus. Visi šie pasākumi notika bibliotēkā

Profilaktiskos pasākumus par dažādām izplatītām saslimšanām un to profilakses iespējām novadīja ārste Marina Procevska, Jeļena Ogorelova, fizioterapeites Ilga Onzule un Snežana Sergejeva, psihologs Raimonds Lazda, kas kopumā uzlaboja senioru zināšanas par veselības saglabāšanu. Ar savu dalību nodarbību ciklā iepriecināja nu jau senioriem pazīstamā Tatjana Uzole - lektore no Daugavpils Universitātes, psiholoģijas zinātņu doktore. Par šī gada lielāko atklājumu kļuva nodarbības Lidijas Trušeles vadībā „Dejas visiem vecumiem”, kuru dalībniekiem tika radīta iespēja kustībā un mūzikas pavadījumā piedzīvot pozitīvus emocionālus pārdzīvojumus, labāk izjust un izprast savas emocijas, sajūst līdzcilvēku siltumu un atbalstu.

Senioru skolas nodarbības

Centrālajā bibliotēkā darbu ir uzsācis “**Angļu valodas klubs**”, kurā pulcējas interesenti ar angļu valodas priekšzināšanām. Nodarbības vada angļu valodas pasniedzēji, kuriem šīs nodarbības ir hobija līmenī.

Trīs gadus bibliotēka darbojās **rokdarbu pulciņš mājsaimniecēm**. Tajā dažāda vecuma sievietes apgūst adīšanas, tamborēšanas, izšūšanas ar lentēm tehnikas. Reizi nedēļā darbīgās sievietes gūst sev vērtīgas zināšanas un prasmes, motivējot citus darboties un attīstīties radoši.

Lai dalītos savās domās par izlasīto un ieteiktu citiem vērtīgu lasāmvielu, bibliotēkā apvienojusies domubiedru grupa “**Tikšanās lasītmiļu pieturā**” un dibinājusi nelielu klubu. Tie ir tikai pirmsākumi darbībai, jo aktīvākie lasītāji ir vidēja vecuma apmeklētāji, kuri ir strādājošie un sarunām pie kafijas tases ir maz laika.

Ļoti populāri ir brīvā laika pavadīšanas klubīni, kuros sievietes darbojas pārlošanā, tapošanā, adīšanā, izšūšanā un citās jomās. Tādi klubīni ir Bērziņu, Konstantinovas, Svariņu bibliotēkās Dagdas novadā, Piedrujas, Indras Krāslavas novada bibliotēkās. Pavārmākslas klubīnš darbojas Robežnieku pagasta bibliotēkā.

Pie Andrupenes pagasta bibliotēkas nodibināta un darbojas senioru domubiedru grupa “**Domubiedri**”. Bibliotēka organizē arī pasākumus sociālā riska grupas iedzīvotājiem, sadarbība ar sociālo dienestu.

Uzziņu un informācijas darbs

Pārskata periodā apmeklētāju konsultēšana, apmācība un uzziņu sniegšana notika tradicionālo un elektronisko informāciju resursu izmantošanā. Veicot uzziņu informācijas darbu - tika atbildēts uz specifiskiem un sarežģītiem jautājumiem; uzziņu informācija sniegta ne tikai latviešu valodā, bet arī svešvalodās (angļu, krievu, vācu); apmeklētāji tika konsultēti un apmācīti, kā izmantot bibliotēkas resursus un bibliotēkā pieejamās datu bāzes; palīdzēts lietotājam atrast vajadzīgo informāciju. Lietotājiem uzziņas ir sniegtas gan klātienē, gan attālināti – telefoniski, rakstiski, e-pastā, sazinoties sociālajos tīklos. 2019.gadā lasītāji aktīvi izmantoja pieejamo uzziņu literatūras klāstu mācību nolūkā, profesionālai izaugsmei, darba vajadzībām u.c.

2019.gadā sniegtas **4895 uzziņas**, no tām tematiskās **2312**, faktu **-857**, bibliotēkārās – **1726** Tika sagatavota informācija **65** grupu pieprasījumam, **865-** individuālās **38** uzziņas tika sniegtas preseī.

Mācību procesam vairāk tiek izmantots uzziņu literatūras krājums. Novadpētniecības jomā tiek izmantota novadpētniecības datu bāze, kurā pēdējos gados tiek pievienoti pilntekstu materiāli no preses izdevumiem vai anotācijas. Novadpētniecībā tiek izmantota arī LNB Diģitālā bibliotēka. Labs palīgs uzziņu izpildē ir abonētās datu bāzes Letonica, Lursoft laikrakstu bibliotēka.

E-prasmju nedēļas ietvaros un citās skolēniem organizētajās bibliotekārajās stundās tiek sagatavoti un izmantoti uzdevumi, kuros dalībniekiem pašiem jāmeklē atbildes datubāzēs un elektroniskajā katalogā.

Sniegto uzziņu tematika aptver visas zinātņu nozares. Skolēniem un studentiem tā ir informācija mācībām, zinātniski pētnieciskajiem darbiem. Pieprasītas tēma bija medicīna, vēsture, literatūrzinātne, juridiskās zināšanas, lauksaimniecība, celtniecība, telpu dizains, praktiskie rokdarbi.

Uzziņas par sadzīves tēmām – mājsaimniecību, dārzu, hobijiem, veselību - visbiežāk tiek izpildītas, izmantojot LNB Analītikas datubāzi, jo par šiem tematiem piemērotākas un aktuālākas publikācijas atrodamas žurnālos. Šim nolūkam iespēju robežās tiek saglabāti arī žurnālu iepriekšējo gadu numuri.

Bibliotēkā darbojas ESIP punkts, kur atrodas grāmatas, bukleti, kartes, informatīvas lapaņas, kalendāri. Materiāli par ES ir pieprasīti: bibliotēkas lietotāji interesējās par EK regulām dažādās jomās, brīvprātīgo darbu, ES fondu līdzfinansētajiem projektiem, eiro ieviešanu, bezdarbu, augstāko izglītību un globalizāciju, dažādu valstu tiesībām, Lielbritānijas izstāšanos no ES.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Reģiona bibliotēkas iespēju robežās nodrošināta iespēju apgūt informācijpratību katram interesentam. Bibliotēkās tiek turpināta lietotāju apmācība bibliotēkas elektronisko resursu izmantošanā- elektroniskā kopkataloga, bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantošanā, e-pakalpojumu saņemšanā, sociālo tīklu un interneta izmantošanā, konsultējot gan individuāli, gan informācijpratības stundās, E-prasmju nedēļā, bibliotēkās organizētajās datorapmācībās u.

Elektroniskā vidē parādās jaunie e-pakalpojumi – pieaug pieprasījumu skaits par valsts un pašvaldību piedāvātajiem e-pakalpojumiem un to pielietošanu. Populārākie tiešsaistes portāli 2019.gadā : E-veselība, Latvija.lv, Apdrošināšanas, Elektrum, csdd.lv, Valsts ieņēmumu un Lauku atbalsta dienesti, internetbankas, Avio kompānijas u.c. portāli.

Novada bibliotēkas izglītojošus pasākumus organizē uz vietas. Krāslavas Valsts ģimnāzijas un Varavīksnes vidusskolas audzēkņi septembrī apmeklēja centrālo bibliotēku, iepazīstas ar esošajiem resursiem un mācās pielietot tos mācību procesam.

Pagastu bibliotēkas sadarbībā ar Lauku konsultāciju centru organizē konsultācijas un apmācību seminārus par zemes platību apsaimniekošanu, pieteikšanos LAD platībmaksājumiem.

Februāra un marta mēnešos aktuālas apmācības ir par elektronisko dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu VID, deklarāciju aizpildīšanu, PVN atgriešanu.

Apmācībām tiek izmantota e-prasmju nedēļa. Apmācību procesam tiek piesaistīti speciālisti no VID, bankām.

Diģitālajā nedēļā centrālā bibliotēka piedāvāja

• ALL • • • • •
• DIGITAL •
• Week • • • • •

DIGITĀLĀ NEDĒĻA 2019

Aicinām uz pasākumiem 25.-29. marts

Digitālā nedēļa 2019
Krāslavas novada centrālajā
bibliotēkā

PASĀKUMI:	DATUMS, LAIKS
DROŠĪBA UN PĀRLIECĪBA LIETOT DIGITĀLĀS TEHNOĻĪJAS BIBLIOTĒKĀRAJĀ DARBĀ	25.-29.03. PLKST.11.00 – 18.00
LIETOTĀJU DIGITĀLĀS PRASMES UN DIGITĀLIE PAKALPOJUMI	25.-29.03. PLKST.11.00 – 18.00
DIGITĀLO PLATFORMU SAKĀRTOŠANA UN PILNVEIDOŠANA	25.-29.03. PLKST.11.00 – 18.00
BIBLIOTĒKAS DIGITĀLO RESURSU UN NOVADPĒTNIECĪBAS KOLEKCIJU POPULARIZĒŠANA JAUNIEŠU VIDŪ	29.03. PLKST.14.30 – 16.00

Lasiet šeit:
www.bibliotekakraslava.lv
www.eprasmes.lv

LIKTA
VALDĪBAS
INFORMĀCIJAS
SISTĒMAS
SĒRIS
INFORMĀCIJAS
SISTĒMAS
SĒRIS
INFORMĀCIJAS
SISTĒMAS
SĒRIS

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Lai saņemtu nepieciešamo informāciju par pašvaldības darbu, saistošajiem dokumentiem, pieņemtajiem lēmumiem, aktualitātēm, projektu ziņām, klientiem ir pieejamas pašvaldību mājas lapas : www.kraslava.lv un www.dagda.lv . Bibliotēku darbinieki palīdz lietotājiem atrast nepieciešamo informāciju internetā.

Visa novada informācija ir pieejama informatīvajos izdevumos “ Krāslavas Vēstis” un “ Dagdas Vēstis” , kuri ir pieejami visas reģiona publiskajās bibliotēkās. Informācija par aktualitātēm nevalstiskajās organizācijās, kuras darbojas pašvaldību teritorijās tiek publicēta novada domju mājas lapās. Par valsts institūciju darbību var uzzināt visās bibliotēkās, kurās pieejama informācija, jo domju lapās ir arī šo iestāžu banneri, uz kuriem uzklikšķinot atveras nepieciešamās interneta lapas.

Bibliotēkās izvietotas arī citu pašvaldības iestāžu un nevalstisko organizāciju pasākumu afišas un informatīvie materiāli par dažādiem pasākumiem un citām aktivitātēm pilsētā un novadā.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2019)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (201)
			Cirkulācija	SB A	Komplektēšana		
Krāslavas reģions	22	2	2	2	2	584	264

Tabula "Autorizētie lietotāji"

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	% salīdzinot ar iep. gadu
1014	584-	-42 %

Šobrīd centrālajā bibliotēkā tiek izmantoti BIS ALISE šādi moduļi: Pamatkonfigurācija (Komplektēšana, Kataloģizācija, Z39.50 klients, Autoritatīvo datu kontrole, Klasifikācija, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija), Cirkulācija (Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde), WebPac (Saišu redaktors, Rezervēšana), Inventarizācija, Z39.50 serveris un Papildus DB – bibliotēkas veidotās datu bāzes (novadpētniecība, analītika).

Elektroniskajā kopkatalogā ir atspoguļotas 22 abu novadu bibliotēku krājumi. Ar ALISES programmatūru strādā 2 bibliotēkas.

Datu ievadi ALISES programmatūrā veic Krāslavas novada centrālās bibliotēkas, Dagdas novada bibliotēkas darbinieki. Dagdas novada bibliotēka veido ierakstus saviem jaunieguvumiem, pievieno eksemplāru ziņas esošajiem ierakstiem un veic savu krājumu rekataloģizāciju. Novada centrālās bibliotēkas speciālisti pēc piestādītajiem sarakstiem veido aprakstus 22 bibliotēku krājumiem. Katrai grāmatai tiek piešķirts svītrkods. Tiek veidots sūtījums, pēc kura inventāra grāmatā tiek veikti ieraksti.

Ierakstu skaits elektroniskajā katalogā ir **85540**. Kopējais Krāslavas reģiona bibliotēku krājuma apjoms ir **139118** eksemplāri, no tiem kopkatalogā ir izveidoti apraksti **93673** vienībām ar ziņām uz 01.01.2019. Publisko bibliotēku krājumi atspoguļoti 100% apjomā. Novadpētniecības ierakstu skaits ir **31258**

No novadu bibliotēku krājumiem izslēgti **9036** monogrāfiskie izdevumi un ienākuši **6300** izdevumi.

Galvenā autoritatīvā datu bāze bibliotēkā sastāv no **12881** terminiem. No tiem **10723** personvārdi, **1508** priekšmeti, **518** institūcijas, **113** vietvārdi.

Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts

Krāslavas novada centrālā bibliotēka veic tikai to dokumentu digitalizāciju, kas saistīti ar Krāslavas un Dagdas novadu, ar tiem saistītiem notikumiem un cilvēkiem utt.

Sīkāk lasīt darba pārskata 8.nodaļā Novadpētniecība.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Bibliotēkas mērķis ir nodrošināt pakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk bibliotēkas lietotāju dzīves, darba vai mācību vietai. Ja meklētais nav atrodams Galvenās bibliotēkas krājumā, apmeklētājiem tiek piedāvāta iespēja pasūtīt nepieciešamo no Nacionālās bibliotēkas, no Latgales centrālās bibliotēkas, no reģiona publiskajām bibliotēkām. Vajadzības gadījumā lasītāju apkalpošanas nodaļā ikvienam tiek piedāvāta palīdzība sameklēt grāmatu Nacionālās bibliotēkas katalogā vai reģiona kopkatalogā, noskaidrot, vai tā ir pieejama, un pasūtīt.

2019.gadā no Nacionālās bibliotēkas saņemti 6 iespeddarbi, no reģiona bibliotēkām 77 iespeddarbi.

Tabula “SBA rādītāji Krāslavas NCB”

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	134	65	83
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1084	497	734

No citām bibliotēkām saņemto grāmatu skaits ir neliels, jo, pirmkārt – lietotāju intereses apmierina bibliotēkas plašais grāmatu krājums, otrkārt - plašāk tiek izmantoti interneta resursi – grāmatas lasa internetā, arī mācību literatūru atrod internetā.

Tabula “SBA rādītāji novadu bibliotēkās”

SBA	Dagdas novada bibliotēkas			Krāslavas novada bibliotēkas		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	458	502	443	1351	776	855
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	390	550	574	1761	984	1359

Gadu no gada statistiskie rādītāji mainās, vienu gadu saņemto izdevumu skaits pieaug, citu gadu – samazinās. Tāpat ir arī ar nosūtītajiem izdevumiem. Tas vairāk ir saistīts ar mācību programmām, jauno iepirkto iespeddarbu daudzumu.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Viena no lielākajām problēmām ir darbinieku nepietiekamās zināšanas IT jomā. Lai arī notiek nepārtrauktas apmācības, katrs jauninājums sagādā problēmas apgūšanā.

Nākošā problēma ir finansējums jaunu tehnoloģiju iegādei bibliotēkā. Lietotāji zina par jauninājumiem un iespējām, dažādiem aprīkojumiem, ko piedāvā kompānijas, bet bibliotēkai tas nav iegādājams un nav vajadzīgo speciālistu to apgūšanā.

Pakalpojumu attīstībā bibliotēkas ir izvirzījušas sekojošus uzdevumus to attīstībā:

- ieviest lietotāju apkalpošanā jaunas, mūsdienīgas darba formas;
- izveidot mobilus, dažādām iedzīvotāju grupām atbilstošus grāmatu, periodisko un elektronisko izdevumu krājumus;
- nodrošināt lietotājiem brīvu pieeju izglītības un informācijas resursiem;
- organizēt ģimenēm lasītveicinošus un izglītojošus pasākumus;
- veicināt esošo resursu izmantošanu un nodrošināt to pieejamību visām lietotāju mērķgrupām;
- veicināt lietotāju informācijpratību (seniori, bezdarbnieki skolēni);
- iesaistoties projektos, veicināt jaunu inovatīvu pakalpojumu ieviešanu;
- izmantojot publicitātes pasākumus veicināt jaunu lietotāju piesaisti.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

Krāslavas novada centrālā bibliotēka komplektējot krājumu, vadījās pēc izstrādātā dokumenta „**Krājuma attīstības koncepcija 2018.-2021.**”, kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika (profila noteikšana), ir noteikti temati, par kuriem iegādājami iespieddarbi u.c. dokumenti, dokumentu veidi, valodas, eksemplāru skaits un citi parametri. To izstrādājot tika noteikti krājuma veidošanas politikas galvenie mērķi un uzdevumi, vadoties pēc Krāslavas novada attīstības programmā 2018.-2022. noteiktajām prioritātēm (lauksaimniecība, tirdzniecība, uzņēmējdarbība, tūrisms, izglītība un kultūra, apstrādes rūpniecība), kā arī literatūra uzņēmējdarbības atbalstam un dažādo lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, iepriekšējās koncepcijas rezultātu analīzes, kā arī citu bibliotēku pieredzes.

Pārskata gada prioritātes:

- augstvērtīgas latviešu oriģinālliteratūras iegāde;
- kvalitatīvas nozaru literatūras komplektēšana mācībām, darbam un vispārējai indivīda attīstībai,
- jaunākās bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana;
- izdevumi, kas saistīti ar novada attīstību, tā iedzīvotājiem un objektiem iepirkšana;
- izdevumu iegāde saturīga brīva laika pavadīšanai.

Katrai reģiona bibliotēkai izstrādāta vietējai situācijai atbilstoša krājuma komplektēšanas politika, pēc kuras tās vadās, organizējot krājumu. Tiek ņemti vērā arī akreditācijas komisijas ieteikumi bibliotēkas krājuma kvalitātes uzlabošanai.

Komplektēšanas prioritātes 2019. gadā šajās bibliotēkās bija jaunākā latviešu daiļliteratūra, bērnu/jauniešu literatūra un nozaru literatūras jaunākie izdevumi. No nozaru literatūras bibliotēkās cenšas iegādāties tieši to, pēc kā bibliotēkā ir pieprasījums. Preses abonēšana notiek, vadoties no apmeklētāju pieprasījuma, izvērtējot seriālizdevumu saturu.

Pagājušajā gadā reģiona galvenā bibliotēka veica:

- Bibliotēkas krājuma komplektēšanu un piekomplektēšanu,
- Iespieddarbu pieņemšanu no pagastu bibliotēkām un apstrādi, kurās nav ALISES programmatūras,
- Elektroniskā kataloga veidošanu un rediģēšanu,
- Norakstīšanu,
- Metodisku un praktisku palīdzību reģiona bibliotēkām fonda sakārtošanā, gatavojoties bibliotēku akreditācijai.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.

Bibliotēka savu krājumu komplektēja tā, lai tas būtu aktuāls, atbilstu visām apmeklētāju grupām pēc vecuma, izglītības un tajā pašā laikā sniegtu mūsdienīgus informācijas pakalpojumus un veicinātu sabiedrības mūžizglītību.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā”

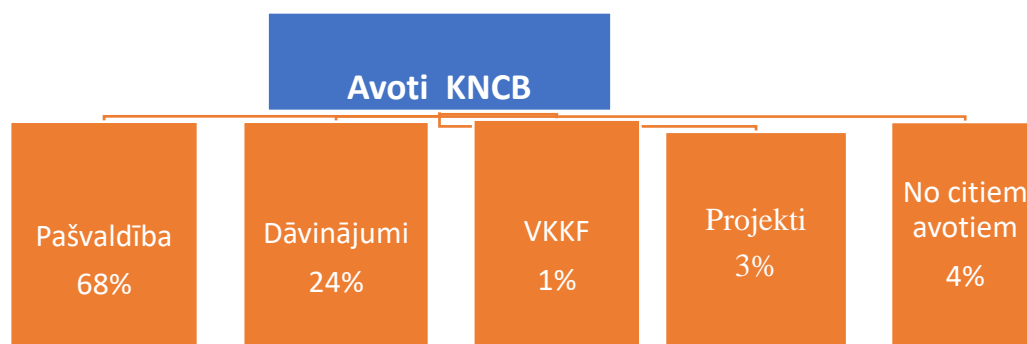
	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	8411	8135	9176
<i>t. sk. grāmatām</i>	5921	5444	6382
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	1315	1387	1373
<i>periodiskajiem izdevumiem</i>	2490	2691	2794
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	0,97		
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	8921	8135	9176

Salīdzinot ar 2018. gadu finansējums krājumam pieauga par **11%**, īpaši grāmatu iegādei – par **15%**. Bērnu literatūras iepirkšanai naudas līdzekļu daudzums palika nemainīgs – **22%**.

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts divās valodās latviešu un krievu, lielākoties vienā eksemplārā. Lasītāju apkalpošanas nodaļas krājums ir universāls. Iespēju robežās tiek komplektēta visu nozaru literatūra. 2019. gadā krājums tika papildināts ar uzziņu resursiem, literatūru studiju atbalstam, mūžizglītībai – 28%, saturīgai brīvā laika pavadīšanai – 72%. Ievērojot bibliotēkas lietotāju pieprasījumu, daļa no 2019. gada komplektētajiem dokumentiem sastādīja iespieddarbi krievu valodā – ārzemju autoru darbi, izdevumi brīvā laika pavadīšanai, mūžizglītībai u.c.

Bibliotēka 2019. gadā turpinājām saņemt no iedzīvotājiem dāvinājumus. Iedzīvotāji atbalsta “Draudzīgā aicinājuma” devīzi dāvināt grāmatas savai dzimtajai bibliotēkai un 83 lietotājs un citas ieinteresētas personas uzdāvināja 325 izdevumus, kas ne tikai nomainītas bibliotēkas krājumā esošās, fiziski nolietotās grāmatas, bet krājumu

papildināja ar dažiem izziņoņiem, pieprasītiem preses izdevumiem un grāmatām. Pārējie bibliotēkai dāvinātie 475 izdevumi tika piedāvāti reģiona bibliotēkām vai ievietoti plauktā “Lasītājs – lasītājam”.

Par projekta līdzekļiem iegūtas jaunas izglītojošas spēles bērniem, jauniešiem un arī pieaugušajiem.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums abos novados”

	Dagdas novads			Krāslavas novads		
	2017	2018	2019	2017.	2018	2019.
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	15123	13226	16187	18460	18609	20289
<i>t. sk. grāmatām</i>	9226	8261	10740	11815	11864	13444
<i>t.sk. bērnu grāmatām</i>						
<i>t.sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	5897	4965	5447	6645	6745	6845
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	1,99	1,80		1,13	1,16	
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	15123	13226	161187	18970	18609	20289

Abos novados pieaudzis finansējums krājuma iegādei Dagdas novadā par 18%, Krāslavas novadā par 8%.

Rekatalogizācija

Visu reģiona 22 publisko bibliotēku krājumi jau 2016.gadā 100% apjomā rekatalogizēti un atspoguļoti Krāslavas un Dagdas novadu bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā. .

Krājuma pārbaude - inventarizācija

Krājuma inventarizācija 2019.gadā veikta tikai Krāslavas novada centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā ar ALISES moduli. Inventarizācijas gaitā konstatēts tikai atsevišķu izdevumu iztrūkums.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

	2017.	2018.	2019.
Jaunieguvumi	2913	3303	2727
Grāmatas	1943	1848	1621
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	121	192	208
<i>t. sk. bērniem</i>	353	621	338
Izslēgtie dokumenti	6708	4188	6054
Krājuma kopskaits	43111	42228	38933
Grāmatu krājuma apgrozība	1,86	1,73	1,73
Periodisko izdevumu apgrozība	9,79	9,85	8,46

Neskatoties uz to, ka ir palielinājies finansējums krājuma iegādei, iepirkto izdevumu daudzums, palielinoties grāmatu cenām, ir samazinājies. Bibliotēkas darbinieki regulāri seko jaunākajiem izdevumiem, ko iesaka LNB sagatavotas rekomendācijas "Literatūras ceļvedī" un Bibliogrāfijas institūta informatīvajā biļetenā "Latvijas jaunākās grāmatas". Bibliotēkas lietotāji daudzi ir zinoši, regulāri seko jaunajiem izdevumiem un prezentācijām, tādēļ uzreiz vēlas redzēt bibliotēkas plauktā izdoto jauninājumu.

Gada beigās veiktā jaunieguvumu analīze, liecināja, ka 53% no iepirktajiem izdevumiem bija daiļliteratūra, 21% - pirmskolas un jaunāko klašu bērnu literatūra, 26% - nozaru literatūra.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, palielinājies norakstīto izdevumu daudzums, jo salīdzinoši jaunas grāmatas ātri nolasās un kļūst lietotajiem nepievilcīgas, līdz ar to krājuma daudzums arī ir samazinājies bibliotēkā. Grāmatu krājuma apgrozība palikusi iepriekšējā līmenī, mazliet samazinājies periodisko izdevumu izsniegums.

Abu novadu bibliotēku galvenais komplektēšanas uzdevums 2019. gadā bija – **veidot kvalitatīvu, lietotāju pieprasītu krājumu, pievēršot uzmanību mainīgām lietotāju vajadzībām, veicināt izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika izmantošanu.**

Tabula "Krājuma rādītāji novadu bibliotēkās"

	Dagdas novads			Krāslavas novads		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Jaunieguvumi	5712	6849	5387	7934	8462	7580
Grāmatas	3081	4051	2712	5534	4643	4289
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	387	576	655	440	683	858
<i>t. sk. bērniem</i>	608	994	666	913	1122	870
Izslēgtie dokumenti	8392	6471	5274	21049	8658	10520
Krājuma kopskaits	78061	73747	73860	104467	104273	101365
Grāmatu krājuma apgrozība	0,86	0,88	0,88	1,09	1,05	1,02
Periodisko izdevumu apgrozība	4,46	5,77	5,96	5,57	5,56	5,10

Bibliotēkas cenšas veidot kvalitatīvu, lietotāju pieprasītu krājumu, pievēršot uzmanību mainīgām lietotāju vajadzībām, veicināt izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika izmantošanu. Statistiskie rādītāji parāda, ka arī visā reģionā jaunieguvumu skaits ir samazinājies, tai skaitā arī bērnu literatūras, jo samazinoties bērnu skaitam un slēdzot skolas, mazāk ir pieprasītas jaunākās grāmatas.

Pozitīva tendence ir latviešu originālliteratūras iepirkumam, to skaits visās bibliotēkās palielinās, dodot iespēju lietotājiem lasīt un vērtēt latviešu autoru darbus.

2019 .gadā abu novadu bibliotēkām finansiālais nodrošinājums krājuma iegādei bija **36476 EUR**, kas par **4641 EUR** vairāk.

Vidēji reģionā **uz 1 deklarēto iedzīvotāju** tika izmantoti **1,58 EUR** krājuma iegādei. t.sk. grāmatu iegādei Krāslavas novadā – **0,85 EUR**.

Dagdas novadā – **1,46 EUR**

Vidēji reģionā krājuma komplektēšanai no pašvaldību līdzekļiem **uz 1 lasītāju** tika tērēti **4,93 eiro**, t.sk.

Grāmatu iegādei Krāslavas novadā – **2,72 EUR**

Dagdas novadā – **4,35 EUR**. Tas izskaidrojams ar mazo iedzīvotāju skaitu novadā.

Lauku bibliotēkās ir interese par preses izdevumiem. Bibliotēkas piedāvā plašu spektru, organizē aptaujas pirms izdevumu pasūtīšanas, lai izzinātu pieprasītos izdevumus. Presei atvēlētā summa sabalansēta ar iepirkto grāmatu summu t. i. 1/3 presei, 2/3 grāmatām. Tiek ievērotas arī bērnu intereses, jo pasūtīti vairāki izdevumi šai lasītāju grupai.

Kopā reģionā presei atvēlēti **12292 (+ 582 EUR salīdzinot ar 2018.g.) EUR**.

Vidēji reģionā **uz 1 lietotāju** – **1,55 (-0,11 salīdzinot ar 2018.g.) EUR**.

Krāslavas novadā - **1,34 EUR**

Dagdas novadā – **1,95 EUR (-0,17)**

Datubāzes

Lietotājiem tiek piedāvātas gan pašu veidotās datu bāzes, gan abonētās, gan pašvaldību dokumentu datu bāze, LNB elektroniskais katalogs un nacionālās bibliogrāfijas analītikas datu bāze, Latvijas un ārvalstu bibliotēku elektroniskie katalogi un novadpētniecības datu bāzes, Internet resursi un datu bāzes.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2017	2018	2019
Letonika	989	878	950
News	112	524	82

Pārskata periodā ir Letonikas datu bāzi izmantojuši novada centrālās bibliotēkas attālinātie. Ir bijušas 121 sesijas ar 2156 skatījumiem. Resurss tik plaši izmantots gadījumos, kad bibliotēkā nav īslaicīgi pieejami latviešu literatūras klasiķu darbi.

Datu bāzu popularizācijai izmanto:

- Bibliotēkās izvietoto informāciju par datubāzu lietošanas iespējām;
- Izdales materiālus par pieejamajām datubāzēm;
- Individuālās konsultācijas;

- Informācija bibliotēkas mājas lapā, sociālajos tīklos.

Datubāze news.lv ir izcils palīgs informācijas meklēšanai tieši Latvijā izdotajos laikrakstos.

Līdzīgi arī datubāze News.lv tiek izmantota gadījumos, kad uzziņu kopumam trūkst krājuma grāmatu vai preses iespējamā materiāla. To izmanto tieši informācijas meklēšanai Latvijas preses izdevumos.

Krājuma un datubāzu popularizēšana.

- Literatūras izstādes,
- Jauno grāmatu dienas kopā ar literatūras apskatiem
- Informācija par jaunajām grāmatām un sarakstiem bibliotēkas mājaslapā,
- Literatūras saraksti novadu laikrakstā “Ezerzeme”
- Aizvadītajā gadā uzmanība pievērsta krājuma popularizēšanai sociālajos tīklos. Informācija par grāmatu jaunumiem regulāri atspoguļojas Facebook
- Literārās tikšanās ar autoriem, grāmatu prezentācijas
- Elektroniskais kopkatalogs
- SBA iespēju popularizēšana

Bibliotēkas krājums tiek popularizēts arī ar veidotajām tematiskajām, atceres, jubileju un informējošām izstādēm lasītavā un abonementā.

Datu bāzes tiek popularizētas arī e-prasmju nedēļas pasākumos un Droša interneta dienā, kad bibliotēkā ir speciālie pasākumi. Tiek izmantotas informācijpratības stundas ar praktiskiem uzdevumiem “Atrodi datu bāzē Letonica.lv.”

Klientu ērtībai tiek piedāvāti Latvija.lv pakalpojumi Dzīves notikumi, Parakstīšanās par vēlēšanu iniciatīvām, Dzīvesvietas deklarācija, Nekustamā īpašuma nodokļa apmaksātie ir pakalpojumi, kurus pieprasa klienti.

Darbs ar parādniekiem

Pārskata periodā darbs ar lasītājiem – parādniekiem, sekojot bibliotēkas lietotāju paradumiem, ir bijis. Par nenodotiem informācijas resursiem lietotāji tiek savlaicīgi informēti telefoniski, gan e- pasta veidā. Lietotāju ērtībai tiek piedāvāti autorizācijas dati, kas attālināti ātri, ērti un sev izdevīgā laikā ļauj pagarināt izvēlētos nosaukumus. Daudz problēmu rada iedzīvotāji, kuri ir bezdarbnieki, no nelabvēlīgām ģimenēm. Bieži atgriezta literatūra ir neizmantojama nākamajiem lietotājiem, jo tiek atgriezta saplētā un sasmērētā veidā.

Ievērojot jauno datu aizsardzības likumu, šis darbs ir kļuvis daudz problemātiskāks. Bibliotēkas kļūst beztiesiskas paņemto izdevumu atgriešanā.

Lai arī kavējuma nauda par laikā neatdotiem iespieddarbiem iekasēta netiek, bieži gadās, ka izdevumus vienkārši neatdot. Tad šie izdevumi ir jāizslēdz no krājuma, veicot BIS Alise pie reģistrētā bibliotēkas lietotāja īpašu atzīmi par parādu, saistību nenokārtošanu Ilglaicīgiem parādniekiem uz laiku, kamēr netiek nokārtotas saistības ar bibliotēku, tiek liegts izmantot reģiona bibliotēku pakalpojumus.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības.

Krājuma komplektēšanā tiek izmantoti tradicionālie krājuma attīstības kritēriji (tematika, komplektēšanas līmenis un mērķauditorija).

Komplektēšanas galvenais kritērijs – mūsdienīga, kvalitatīva, aktuāla, lietotāju izglītošanai, brīvā laika pavadīšanai noderīga satura izdevumu iegāde.

Ir lietas, kas nav atkarīgas no bibliotēkas, piemēram, finansējums. Izdevumu cenas ir ļoti augušas, tāpēc iepirkto grāmatu skaits kļūst arvien mazāks. Krājuma attīstībā vairāk tiek domāts pie krājuma kvalitātes, nevis kvantitātes.

Ierobežotā finansējuma apstākļos daudzās pagastu bibliotēkās krājuma komplektēšanā - vēl aktīvāk jāizmanto SBA un sadarbība krājumu komplektēšanā blakus esošo pagastu bibliotēkās. Bibliotēku darbiniekiem aktīvāk jāpievēršas savu krājumu popularizēšanai, veidojot literatūras apskatus, piedāvājot tos dažādām mērķauditorijām utt.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārējie rādītāji.

Darbs ar bērniem un jauniešiem ir ilgtermiņa un tas virzīts uz perspektīvu attīstību. Bibliotēkas darbā ar bērniem un pusaudžiem svarīgākais ir nezaudēt saikni ar bērniem.

Bibliotēku uzdevums:

- ❖ jaunu lasītāju (bērnu un jauniešu) iesaistīšana bibliotēkās,
- ❖ bibliotēkas darba organizēšana ar bērniem un jauniešiem, tā popularizēšana, publicitāte,
- ❖ literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos,
- ❖ piedalīšanās mērķprogrammas "Lasīšanas veicināšana un bibliotēkas pakalpojumu attīstīšana" I. posmā "Bērnu/Jauniešu/ Vecāku žūrija"
- ❖ piedalīšanās konkursos "Drošs internets", E-prasmju nedēļā, u.c.

Krāslavas un Dagdas novadu 13 skolās un 4 PII iestādēs 2019./2020. m. g. mācās 2408 audzēkņi. **22 abu novadu bibliotēkas sniedz pakalpojumus 2561 bērniem**, t.sk.pirmsskolas un skolas vecuma bērniem, ka arī citu Latvijas skolu audzēkņiem skolēnu brīvdienu laikā.

Vispārīgie rādītāji

Rādītāji	2017.g.	2018	2019	Salīdzinājums ar 2018.gadu
Bērnu un jauniešu (t.sk. 5.g.un 6.g.) skaits PII un vispārīzglītojošās skolās	2740	2866	2408	-16%
Lietotāju skaits	2483	2631	2561	-3%
% no kop. skolēnu sk.	90%	92%	102%	+2%
Apmeklējumu skaits	46576	36562	41737	-10014
Izsniegums	41354	40135	37777	-2358
Krājuma papildināšana	1116	2116	1536	-27
Naudas summa	4478	5862	5213	- 649
BJŽ kolekcijas grāmatas	140	85	113	+28

Kopēji vērtējot, stipri ir sarucis kopējais bērnu un jauniešu skaits, vairāk nekā par 400 bērniem. Tas saistās arī ar pārējo radītāju kritumu – lietotāju skaitu, apmeklējumiem, izsniegumu un krājuma papildinājumu. Lielais procentuālais aptvērums ir saistīts ar to, ka brīvdienās atbrauc ļoti daudz galvaspilsētas un citu pilsētu skolēni, kuri vismaz uz neilgu laiku kļūst par bibliotēkas lietotājiem. Lielā migrācija un skolu slēgšana veic neatgriezenisku procesu, kad lauku teritorijas paliek arvien tukšākas vai pilnīgi atsevišķas vietas izmirst.

Bērnu lasīšanas intensitāte pieaug vasaras mēnešos, kad sāk izmantot ieteicamos literatūras klāstu mācību programmu apguvei. Novada centrālajai bibliotēkai ir laba sadarbība ar PII “Pīlādzītis” un “Pienenīte”, kuri regulāri apmeklē bibliotēku, piedalās pasākumos un bibliotēkas darbinieki organizē pasākumus uz vietām bērnu dārzos.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.

Krāslavas NCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja veic konsultatīvo darbu ar reģiona bibliotēkām:

- Konsultāciju sniegšana klātienē, telefoniski, elektroniski profesionālajos jautājumos par darbu ar bērniem reģiona bibliotēkās, t.sk. novadu skolu bibliotēkās;
- koordinē Bērnu žūrijas aktivitātes reģiona bibliotēkās un organizē noslēguma pasākumu - Lielos Lasīšanas svētkus novadu bērniem;
- koordinē “Skaļās lasīšanas” sacensību aktivitātes, piedalās vietējos konkursos un organizē reģionālo noslēguma pasākumu;
- informē par LNB Bērnu literatūras centra aktivitātēm, piedalās semināros un informē reģionu bibliotēku darbiniekus par aktuālāko darbā ar bērniem un jauniešiem;
- veic bibliotēku apmeklējumus un konsultācijas uz vietām reģiona a bibliotēkās par darbu ar bērniem, par bērnu/jauniešu literatūras krājumu u.c.

Metodiskā darba centrs darbā ar bērniem organizē apmācību seminārus, apmācības, pieredzes apmaiņas braucienus ne tikai novadu, bet arī skolu bibliotekāriem. Semināru sagatavošanā tiek piesaistīti bērnu darba speciālisti. Dagdas bērnu un Krāslavas NCB bērnu literatūras nodaļas darba speciālisti apmeklē LNB Bērnu literatūras centra organizētās konferences, apmācības.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana..

Komplektējot krājumu novadu bibliotēkas un bērnu literatūras nodaļas pamatprincips bija - kvalitatīvs bērnu literatūras krājums, saskaņā ar bibliotēku krājumu attīstības koncepcijām. Mūsdienu digitālajā pasaulē galvenais ir krājuma atbilstība bērnu/jauniešu vajadzībām un interesēm, tam nav jābūt apjomīgam.

Lai apzinātu bērnu un jauniešu intereses tika pētīti interneta forumi, ieteikumi, individuālas sarunas ar bērniem un viņu vecākiem. Izpētes rezultātā noskaidrots, ka jaunieši saprot izglītības nozīmi savā turpmākajā dzīvē, bet mācību procesa sekmīgai apguvei nepietiek ar interneta resursiem, te nozīmīga loma ir bibliotēkas veiksmīgi

komplektētajam krājumam – uzziņu literatūrai dažādās nozarēs, enciklopēdijām, vārdnīcām, kas arī tika iegādātas aizvadītajā gadā. Ne mazāk svarīgu krājuma daļu sastādīja izdevumi mazo lasītāju pirmajai saskarsmei ar grāmatu, latviešu oriģinālliteratūra bērniem/jauniešiem, izdevumi saturīgai brīvā laika pavadīšanai, galda spēles.

Krāslavas NCB bērnu literatūras nodaļa papildināta ar **338** jauniem izdevumiem, norakstīti – **587**, krājums sastāda **4023** vienības. No pašvaldību budžeta krājuma iegādei **iztērēti 1372 EUR** grāmatu iegādei un **420 EUR** preses abonēšanai. Abonēti ir 18 izdevumi. Tas sastāda 20% līdzekļu no centrālās bibliotēkas esošajiem krājuma līdzekļiem. No Bērnu žūrijas saņemti **16** izdevumi, dāvinājumos **134** eksemplāri. Dokumentu skaits uz 1 lietotāju bērnu nodaļā ir **-6,4** un uz 1 lasītāju ir iztērēti – **1,44 EUR**.

Krāslavas novada bibliotēku krājums ir papildinājies ar **870** izdevumiem bērniem, bet izslēgts ir **795** izdevumi un kopējais krājums sastāda **-12218** vienības.

Dagdas novada bibliotēku krājums bērniem un jauniešiem papildinājies ar **666** vienībām, norakstīti **431** izdevums un kopējais krājums ir **8999** eksemplāri.

Bibliotēkas saņēmušas Bērnu/Jauniešu/ Vecāku žūrijas kolekcijas grāmatas kopā **113**, pārējās ir iepirktas par pašvaldību līdzekļiem.

Bibliotēku krājuma veidošanā vērā tiek ņemtas lasītāju vēlmēs un pieprasījums. Konsultācijas ar skolu valodu metodiskajām komisijām palīdz vienoties par nepieciešamo grāmatu iegādi lasīšanai vasarā .

Papildus grāmatu krājumiem bibliotēkas iepērk galda spēles un puzzles. Tās plaši tiek izmantotas skolēnu brīvlaikos un brīvdienās, kad nav mācību stundu.

Secinājumi:

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana mērķtiecīga, bet nepietiekoša, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo, bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu varētu būt lielāka

Dagdas un Krāslavas novadu bibliotēku krājuma veidošanā vienmēr vērā tiek ņemts pašvaldību finansiālais atbalsts, lasītāju vēlmēs un pieprasījums. Veiktās aptaujas liecina par lasītāju pozitīvu bibliotēkas pakalpojumu novērtēšanu Dagdas un Krāslavas novadu bibliotēkas.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažāda vecuma grupām

Tāpat kā pieaugušo literatūras nodaļā, tā bērnu literatūras nodaļas speciālisti sniedza tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošas uzziņas.

Uzziņu darbs tika veikts, izmantojot tradicionālus avotus (enciklopēdijas, vārdnīcas, nozaru literatūru, periodiskos izdevumus, tematiskās mapes) un elektroniskos avotus.

Vidēji nedēļā katrā bibliotēkā tiek sniegtas 10 uzziņas. Pieprasījumu skaits palielinās skolu projektu nedēļās, karjeras dienās, zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanas laikā, prezentāciju veidošanā mācību priekšmetu nedēļās. Aktuāls novadpētniecisko materiālu pieprasījums.

Tiek veicināta lasītāju e-prasmju attīstīšana, iesaistot audzēkņus dažādās aktivitātēs, piemēram, e-prasmju nedēļā un Drošā interneta dienās.

Regulāri tiek organizētas jauno grāmatu izstādēs. Par katra mēneša aktivitātēm lasītāji tiek informēti bibliotēku mājas lapās, blogos, novadu laikrakstos. Lasītāji sekmīgi izmanto e-katalogu.

Nepieciešamās iemaņas darbā ar uzziņu avotiem tika popularizētas Bibliotekārajās stundās

Veiksmīgās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Bibliotēku ikdienas darbam jābūt pakārtotam, lai bērns no mazotnes vēlētos nākt uz bibliotēku, iemīlētu grāmatu un vēlētos šeit uzkavēties ilgāk.

Bibliotēka ir tā vieta, kur ir iespējas un apstākļi, lai pievēstu viņus kultūrai, apmierinātu viņu individuālās vajadzības pēc informācijas.

Lai veicinātu interesi par grāmatu, tiek organizēti lasītveicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem. Jau no pašas mazotnes tie jāiedrošina, kā to dara **Dagdas novada bibliotēkas** bērnu literatūras nodaļa, organizējot “**Rīta stundas mazajiem**”, kad pirmskolas audzēkņi kopā ar skolotāju nāk uz nodaļu, lai kopā palasītu kādu grāmatiņu, rotaļu veidā uzzinātu kaut ko jaunu. Tādā veidā tiek mācīts mīlēt grāmatas un veicināt lasītprasmi. Katrai rīta stundai ir sava tēma “**Asais draugs – ezis**”, “**Pirmās pavasara puķes**”, “**Sportiskais un muzikālais sienāzis**”, “**Meža veltes**” “**Lai krāsains rudens**”, “**Zaķu jampadracis**” u.c..

Bibliotekārās stundas pirmskolas audzēkņiem organizē Andrupenes pagasta bibliotēka, kuras laikā bērni ne tikai lasa, bet arī radoši darbojas “**Rīgas torņos gaiļi dzied**”, **Sen to Rīgu daudzina**”, “**Kukainīši – ragainīši**”, “**Kamēr manai vecmāmiņai dziesmu nepietrūks**”

Mazajiem lasītājiem ļoti iepatikās pirkstiņleļļu teātris **„Eža padomiņš”**. Spēlējot pirkstiņleļļu teātri, mazajiem aktieriem noteikti atmiņā paliks ežuka padomiņš - kā jāuzvedas mežā.

Lai iepazītos ar sēņu daudzveidību un drošību sēņojot, tik rīkota “**Sēņu pēcpusdiens**”, kurā bērni palīdzēja vāverītei piepildīt „sēņu grozus” un atpazīt indīgās sēnes.

Ezernieku pagasta bibliotēkā bērnu dārza audzēkņi apmeklēja pasākumu “**Ceļojums Māras Cielēnas grāmatu pasaulē**”. Iepazinušies ar bibliotēkā esošajām grāmatām, bērni paši sacerēja pasaku, kura arī tika iestudēta.

Viens no lielākajiem lasītveicināšanas pasākumiem ir “**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**”, kurā bērni lasa sava prieka pēc, gūst pozitīvu, izglītojošu un neaizmirstamu pieredzi. Dagdas novada bibliotēkā norit konkurss “**Visčaklākais lasītājs Bērnu literatūras nodaļā**”. Savācot lielāko zīmodziņu skaitu, tiek noteikts aktīvākais lasītājs.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas bērnu literatūras darbinieki ir bieži viesi pirmsskolas iestādēs “Pīlādzītis” un “Pienenīte”, kur nodarbībās iepazīstina ar jaunākajām grāmatiņām, lasa priekšā un pārrunā izlasīto. Bibliotekāri cer, ka lasītāju pulks augs, pateicoties tik lielai bērnu interesei par bibliotēku. Šogad lasīšanas veicināšanas programmā „**Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2019**” iesaistījās **51** grāmatu kolekcijas 5+ žūrijas eksperts no PII „Pīlādzītis”-vecāko grupu audzēkņi un viņu skolotājas un **48** PII “Pienenīte” audzēkņi ar skolotājām. Bibliotekāre Viktorija prezentēja jaunu grāmatu kolekciju, plakātus un bukletus, ka arī lūdza bērnus aicināt savus vecākus iesaistīties šajā aizraujošā darbā- grāmatu lasīšanā un izvērtēšanā.

Lai piesaistītu lielāku lasītāju skaitu “ Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijai”, Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā visu vasaru darbojās aicinājums: Gudrie tēvi un vectēvi saprot, cik svarīga loma ir GRĀMATAI un attīstošai spēlei bērna dzīvē. Mēs vienmēr priecājamies, kad tēvi un vectēvi kopā ar bērniem un mazbērniem nāk uz mūsu bibliotēku. Šis iniciatīvas rezultātā bibliotēkā biežāk varēja sastapt vīriešu kārtas pārstāvjus, kuri nāca kopā ar saviem mazuļiem un atbalstīja viņu tieksmi lasīt.

Kā veicinoši faktori bija Krāslavas pamatskolas, sadarbībā ar bibliotēku, Dzejas dienu ietvaros organizētais skatuves runas konkurss “**Saules atslēdzina**”. Dzejoļu lasījumi tika veltīti Rainim un Aspazijai. Visa mēneša laikā skolēni aktīvi meklēja Raiņa un Aspazijas dzejoļus, pēc dzejoļu krājumiem nāca uz bibliotēku. Bibliotekāriem bija gods būt uzaicinātiem žūrijas komisijā. Konkurssā piedalījās 1.-8. klašu 28 skolēni.

Lielu interesi šīs programmas īstenošanā izteica “ Varavīksnes” skolas 4.-7.klašu audzēkņi ar savām latviešu valodas skolotājām, kur lasīšanai tiek pievērsta liela uzmanība.

Kā balva visiem aktīvākajiem lasītājiem ir Lielie Lasīšanas svētki martā, kuri bija septi tieši pēc kārtas. Kā vienmēr tika sumināti paši aktīvākie, paši zinošākie, paši lasīt gribošākie skolēni, mazuļi, jaunieši un arī vecāki. No reģiona tika aizpildītas 370 anketas, kaut gan pašā žūrijā bija krietni lielāks dalībnieku skaits.

Svētkos tika sumināti visaktīvākie KNCB BLN „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2018” lasīšanas veicināšanas dalībnieki: abas Krāslavas pirmsskolas izglītības iestādes, Krāslavas gr. Plāteru v.n. Poļu pamatskolas bibliotēka un Ezernieku vidusskolas bibliotēka, kā arī Krāslavas un Dagdas novada 13 bibliotēkas.

Svētkus krāšņākus darīja Nacionālās skaļās lasīšanas reģionālās sacensības čempione Paula Plivča, kura pārstāvēs Krāslavas un Dagdas novadu un abas bibliotēkas.

Noslēgumā visus skatītājus iepriecināja Daugavpils teātris ar izrādi “**Trīs sivēntiņi un vilks Vilmārs**”

Lielo Lasīšanas svētku kopbilde

Reģiona publiskajās bibliotēkās arī notiek šīs žūrijas dalībnieku godināšana katrā no projektā iesaistītajām bibliotēkām.

Bibliotēkās tiek atzīmētas nozīmīgas rakstnieku jubilejas. 2019.gads notika pasaku ķēniņa Kārļa Skalbes -140. dzimšanas dienas zīmē. Ar dažādām aktivitātēm un vairākkārtējiem pasākumiem tas notika centrālajā bibliotēkā. Pasākumi tika veltīti Albertam Kronenbergam, Ansim Lerham-Puškaitim, Jānim Baltvilkam, Mārai Cielēnai.

Nacionālās Lasīšanas sacensības tiek rīkotas, lai veicinātu bērnu interesi par lasīšanu un grāmatām, un tās norisinājās reģionā 3 kārtās – vietējā skolas (bibliotēkas) līmenī, reģiona pusfinālā un nacionālajā finālā.

Iesaistoties šajā projektā, katrs dalībnieks ir ieguvējs, jo, lai piedalītos Skaļās lasīšanas sacensībās, katram skolēnam ir jāizvēlas sava grāmata, kurā atrast fragmentu un citiem nolasīt. Tā tiek pilnveidotas skolēna prasmes izvēlēties piemērotu un interesantu literatūru skaļai lasīšanai, un visi sacensību dalībnieki dzirdēs daudz brīnišķīgus fragmentus no dažādām grāmatām, kurus izvēlējušies viņu vienaudži. Sacensībai piemērotu lasāmvielu dalībnieki var atrast gan “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” grāmatu kolekcijā, gan tās var būt sen aizmirstas, labas grāmatas vai arī tikko iznākušas.

7. martā Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā (KNCB) notika Nacionālā Skaļās lasīšanas reģionālā sacensība, kurā piedalījās divpadsmit lasītāji no septiņām Dagdas un Krāslavas novada skolām.

Sacensības rezultātā 1. vietu ieguva Krāslavas pamatskolas 5. klases skolēns Emīls Grišāns, 2. vietu - Krāslavas pamatskolas 6. klases skolēns Dairis Gasperovičs, 3. vietu Izvaltas pamatskolas 6. klases skolniece Jūlija Batarāga.

Par Nacionālās Skaļās lasīšanas reģionālo čempioni kļuva Dagdas vidusskolas 5. klases skolniece Paula Plivča, kura pārstāvēs Dagdas novadu un Krāslavas novada Centrālo bibliotēku valsts finālā maijā Nacionālās Skaļās lasīšanās sacensībā Rīgā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Aizvien lielāku problēmu valstī rada skolēnu nodarbinātība vasaras brīvdienās. Lai tās būtu piepildītas un skolēni neklaiņotu, savu lomu atbildības ir uzņēmušas bibliotēkas.

Visu trīs mēnešu laikā centrālajā bibliotēkā mazākie un jaunākie skolēni darbojās radošo aktivitāšu **ciklā “Nāc, rodi un radi”**, kad kopā ar vecākiem varēja lasīt, zīmēt, spēlēt, veidot un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Skaistas pagasta bibliotēka visas vasaras garumā ceturtdienās aicināja uz radošo ceturtdienu darbošanos, kad varēja gatavot mīļlietiņas, demonstrēt savus vaļaspriekus.

29. augustā Skaistas pagasta Tautas namā notika vasaras projekta “**Radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem**” noslēguma pasākums.

Katram dalībniekam tika pasniegts pateicības raksts un dāvana par piedalīšanos radošajās darbnīcās. Visi projekta dalībnieki pozitīvi vērtēja vasaras darbus un apsvēra iespēju turpināt šādas nodarbības nākamajā vasarā.

Radošo ciklu “ **Bibliovasara**” organizēja Robežnieku pagasta bibliotēka, kurās notika radošās darbnīcas un izzinošas nodarbes.

Veiksmīgi bibliotēkā turpināja pastāvēt “**Robežnieku Kāpēcīšu klubiņš**” . Parasti klubiņa spēles notiek karsti, jo tiek uzdoti intelektuāli jautājumi, risināti rēbusi, mīklas, kam pievienojas arī jautrie starti.

Darbīgā vasara Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā

2019.gada jūlijā Krāslavas novada centrālās bibliotēkas telpās jau trešo gadu darbojās skolēnu vasaras interešu laboratorija “**Creative and English!**”. Šoreiz aktivitātēs iesaistījās 18 skolēni no Krāslavas, kur dalībniekiem bija iespēja jautri un aktīvi pavadīt brīvlaiku, satikt jaunus draugus, kā arī pēc programmas satura nostiprināt un iegūt jaunas angļu valodas zināšanas un radoši pavadīt brīvo laiku jūlija mēnesī. Jau pirmajās dienās bērni aktīvi pierādīja sevi radošajās aktivitātēs - pagatavoja prezentācijas par sevi, devās ekskursijā pa bibliotēku, mēroja spēkus kustību aktivitātēs, kā arī iepazinās savā starpā un iejūtās jaukajā kompānijā.

Aktivitātes bibliotēkas notiek visa gada garumā.

Indras pagasta bibliotēku rudens sākumā apmeklēja 1.klašu skolēni, kuri tiek iepazīstināti ar iekšējās kārtības noteikumiem, bērnu grāmatu fondu un aizraujošām spēlēm. Skolēniem ir ļoti interesanti uzzināt kā dzīvo grāmata bibliotēkā un paspēlēt galda spēles. Bibliotēka piedāvā daudz dažādu darbnīcu nodarbību. Viena no tām “**Klāt baltie Ziemassvētki**” - Ziemassvētku dekoru izgatavošana. Skolēni veidoja 3D sniegpārslas no papīrā, kuras var izmantot eglītes rotāšanai. Skolēni aizrautīgi grieza un centīgi locīja, kamēr izveidoja apburošas sniegpārslas.

2.decembrī Robežnieku bibliotēkā notika pasākums “**Piparkūku dancis**” Robežnieku pamatskolas sagatavošanas grupas bērniem.

Bērņus sagaidīja viņu pazīstamais Puteņis. Kopā ar viņu bērni piedalījās konkursos. Pirmkārt, viņi meklēja Puteņa palīgus – sniegpārslas. Otrs konkurss bija uz ātrumu, kurš ātrāk atnesīs mandarīnu. Tad bija mīklu konkurss par ziemu un Ziemsvētkiem, zīlēšanu bērniem - par ko katrs kļūs, kad izaugs, kas viņus sagaida Jaunajā gadā. Protams, visi ļoti cītīgi strādāja. Puteņa radošajā darbnīcā piparkūku dekorēšanā. Noslēgumā bērni deklamēja skaistus Jaungada dzejoļus.

Lai arī Kaplavas pagastā nav nevienas skolas sadarbībā ar tautas namu augusta beigās tiek svinēta ZINĪBU DIENA! Bērni spēlē dažādas spēles un rotaļājās, min mīklas, bet pasākuma beigās viņus sagaida saldais galds.

Bērības svētkus organizēt iesaistās daudzas bibliotēkas, sadarbībā ar pagastu pārvaldēm un tautas namiem. Pasākuma mērķis: dot iespēju katram bērnam iesaistīties svētku pasākuma procesā, jautri pavadīt laiku, apskatīt izstādes, ka arī rast prieku par kopā būšanu.

Informāciju par pasākumiem var apskatīt mājas lapā: www.bibliotekakraslava.lv

<http://www.kraslavasbernubiblioteka.blogspot.com/>

Secinājumi: Dagdas un Krāslavas novadu bibliotēkās regulāri tiek organizēti daudzveidīgi pasākumi, atbilstoši dažāda vecuma grupām.

Pasākumu kvalitāte teicama.

Apmeklējums labs

Bibliotēku sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

- LNB Bērnu literatūras centrs
- Dagdas un Krāslavas novadu domes
- Dagdas un Krāslavas Kultūras un izglītības pārvaldes
- Novadu pagastu pārvaldes,
- PII, mūzikas un vispārīzglītojošās skolas
- Krāslavas Bērnu un Jauniešu centrs
- Dagdas novada Jauniešu iniciatīvu centrs
- Krāslavas bērnu sociālās rehabilitācijas centrs "Mūsmājas"
- Reģiona pagastu bibliotēkas
- Krāslavas un Dagdas novadu Skolu bibliotēkas
- Krāslavas vēstures un mākslas muzejs
- Pagastu tautas nami
- Bērnu vecāki

Secinājumi: Bibliotēku sadarbības tīkls plašs, sadarbība daudzpusīga un rezultatīva.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Lai celtu savu kvalifikāciju bibliotekāri piedalās vietējos semināros,ursos, konferencēs. Vērtīgas atziņas tika gūtas no braucieniem uz organizētajiem semināriem un apmācībām LNB Bērnu literatūras centrā, pieredzes apmaiņā uz Daugavpils novada un Latgales Centrālās bibliotēkas filiālēm. Visas bibliotēkas cenšas radoši strādāt ar bērniem un jauniešiem, jo šī auditorija ir vispateicīgākā pasākumu atbalstā.

Bibliotēku darbinieku semināros bibliotekārus informē par B/J žūrijas aktivitātēm, bibliotēkām un skolām sniedz individuālas konsultācijas par aktuāliem bibliotēkas darba jautājumiem lasīšanas veicināšanas programmu "Bērnu žūrija". Pēc katra LNB Bērnu literatūras centra rīkotā semināra bibliotekāri tiek iepazīstināti ar aktualitātēm darbā ar bērniem.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.

- ✓ Sakarā ar skolu likvidēšanu un skolēnu mācīšanos citās skolās, vērojama lasītāju skaita samazināšanās pagastu bibliotēkās . Dažas pagastu bibliotēkas aktivizē skolēnu lietderīga laika pavadīšanu bibliotēkā sestdienās.
- ✓ Pietrūkst līdzekļu pilnvērtīga krājuma iegādei, jo grāmatu cenas ir augstas, bet bērnu ka lietotāju kategorija ir neliela.
- ✓ Noslogotība skolā, ārpuskolas dažādas nodarbības samazina apmeklējumu.
- ✓ Skolēnu skaita vispārēja samazināšanās pilsētas skolā ietekmē bibliotēku lietotāju un pārējo rādītāju skaitu.
- ✓ Vispārēja nevēlēšanās lasīt no pusaudžu vecuma, izklaides iespējas izmantojot telefonus un portatīvos datorus.
- ✓ Ģimenes neieinteresētība bērnu lasīšanā un tās popularizācijā.
- ✓ Pedagogu atbalsta trūkums lasītveicināšanai un augstvērtīgas literatūras rekomendēšanai.

Valstī ir sācies neatgriezenisks process, jo skolu likvidācija, pirmkārt, ietekmē jauno cilvēku izceļošanu projām un , otrkārt, zemā dzimstība vairs nedos to bērnu skaitu, kas bija pirms 15-20 gadiem.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas novadpētniecības darba galvenie virzieni ir saistīti ar pilsētas un reģiona vēstures, kultūrvēsturisko norišu, novadnieku un kultūrvēsturisku objektu un informācijas par tiem apzināšanu, novadpētniecības krājuma papildināšanu, tā atspoguļošanu elektroniskajā katalogā un novadpētniecības datubāzē.

Novadu bibliotēkās atskaites periodā novadpētniecības darba galvenie virzieni bija saistīti ar informācijas apzināšanu un saglabāšanu par savas pilsētas/pagastu vēsturi, kultūrvēsturiskajām norisēm, novadniekiem un kultūrvēsturiskiem objektiem.

Krāslavas reģionā galvenais akcents novadpētniecības darba bija;

- Novadpētniecības krājuma veidošana,
- Novadpētniecības datu bāzu veidošana,
- Bibliotēkas apmeklētāju un interesentu informēšana par novadpētniecības dokumentiem,
- Novada izpētes veicināšana, sadarbojoties ar vietējiem muzejiem un skolām,
- Novadnieku dzīves stāstu vākšana un apstrāde,
- Novadnieku veidoto darbu popularizācija (mākslinieki, dzejnieki,)

Novadpētniecības krājums

komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Novadpētniecības krājuma aptvērums bibliotēkās ir ļoti dažāds. Tas atkarīgs no bibliotekāra darba gadu garumā – komplektēšanas avotiem, novadnieku atlases kritērijiem, audiovizuālo un digitālo resursu veidošanas. Izmantoti interneta resursi, datu bāzes, kā periodika.lv; raduraksti.lv/; news.lv; letonika.lv.

Nozīmīgs bibliotēkas darbā ir apzināt ietvertu materiālu vietējos preses izdevumos “Ezerzeme” un “Krāslavas Vēstis”, reģionālajos “Latgales Laiks” “Vietējā”, citos preses izdevumos, kā arī Lursoft Laikrakstu bibliotēkā.

Novadpētniecības materiāli tika sistematizēti ne tikai tematiskajās mapēs, bet arī ievietoti novada resursu analītiskas datu bāzē, kas pievienoti attiecīgajam datubāzes ierakstam. Gada beigās ierakstu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu pieauga par **1854** ierakstu un bija **31258**. Analītiskas datu bāzē pārsvarā tika ievadīti visi raksti no reģionālajiem laikrakstiem, kas tika nosūtīti uz LNB Bibliogrāfijas institūtu.

Gada laikā novadpētniecības katalogā tika izveidoti 1730 rakstu analītiskie apraksti

Izdevuma veids	Aprakstu skaits
Ezerzeme	551
Vietējā	874
Krāslavas Vēstis	305
Importēti no LNB	124
Kopā	1854

Kopā uz LNB datu bāzi pārsūtīti **1425** ieraksti.

Bibliotēkās šie materiāli glabājas iespieddarbu formā (grāmatas) periodiskajos izdevumos, diskos, fotogrāfijās, novadnieku iesniegtajos aprakstos, tematiskajās mapēs un elektroniskajā veidā tīmeklī

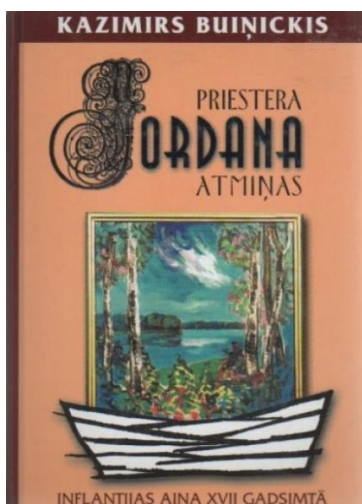
krājuma organizācija un glabāšana

Krājumos pieejami gan publicētie, gan npublicētie materiāli - fotogrāfijas, kartes, attēli, audio un video ieraksti, novadnieku dāvinājumi. Pagastu bibliotekāri dokumentē arī bibliotēkas vēsturi. Uzkrāti mūsdienu materiāli, lai saglabātu visas aktivitātes pagastos.

Novadu bibliotēkās novadpētniecības materiāli sakārtoti dažādos formātos: mapēs, foto albumos, vitrīnās. Novadu bibliotēkās izveidoti novadpētniecības plaukti, stūrīši un atvēlētas atsevišķas telpas, kurās iekārtotas ekspozīcijas, piemēram, kā Svariņu, Konstantinovas bibliotēkās.

Pagastu bibliotēkās novadpētniecības materiāli atdalīti no pārējā krājuma, veidojot novadpētniecības stūrīšus.

2019.gads nebija bagāts ar novadnieku izdevumiem. Svariņu pagasta bibliotēka nonāca bijušo pagasta iedzīvotāju Marijas Kalviršas atmiņu grāmata “От влюбленных в свое детство стариков” par Labeckije sādžas dzīvi un Panovas skolu.

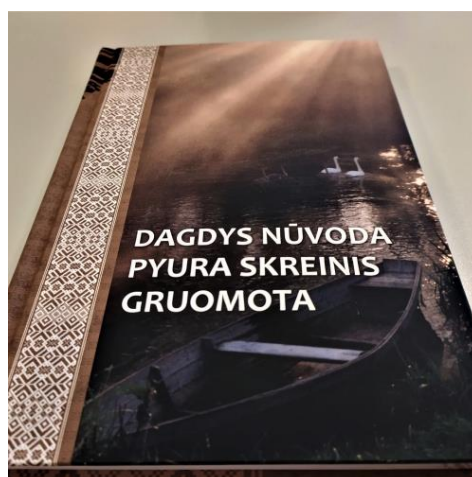

Aulejas pagasta bibliotēka sadarbībā ar Tautas namu, Aulejas pagasta pārvaldi, prezentēja atkārtoti izdoto **Kazimira Buiņicka grāmatu "Priestera Jordana atmiņas"**.

Galvenā grāmatas varone ir Aulejas Roze, kuru nozaga Aulejas muižniekam kā mazu zīdainīti, izaudzināja audžuvecāki "pagāniskā ciema solā (sādžā)". Aulejas Roze - Latgales Roze. Arī Turaidas Roze, kuru visi pazīst, dzīvojusi tajā pašā gadsimtā. Atkārtota izdevuma mērķis - celt gaismā savus varoņus!

Grāmatas tika dāvinātas visiem pasākuma dalībniekiem un apmeklētājiem, lai lasītu un liktu kopīgi vēstures atmiņu gleznu.

Pasākuma piedalījās Izvaltas jauniešu deju kopa "Rudņa", Ezernieku etnogrāfiskais ansamblis "Akmiņeica", Aulejas etnogrāfiskais ansamblis "Aulejas sievas"

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas krājums papildinājās ar novadnieces, rokdarbnieces Genādijas Kurilovičas **Piemiņas grāmatu**, kurā ir ievietoti viņas rokdarbi, mīlākās receptes.

Dagdas tautas namā tika prezentēta Folkloras kopas vadītājas **Intas Viļumas grāmata “Dagdas nūvoda pyura skreinis gruomota”**, aprakstot līgavas pūra lādes saturu no 100 priekšmetiem, kas attiecināmi uz 19.gadsimtu, tā popularizējot un saglabājot novada kultūras mantojumu. Grāmata nonāks visas novada bibliotēkās.

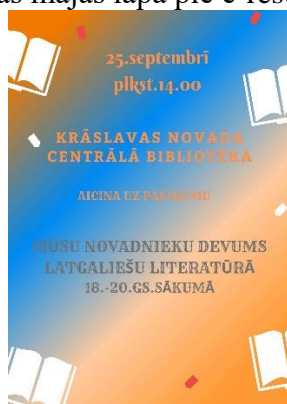
Protams nepamanīta nepalika jaunā rakstnieka Rvīna Vardes (īstajā vārdā Ervīna Peipiņa) debijas grāmata **“Kas te notiek”**. Grāmatā ir īsi tēlojumi, anekdotiski gadījumi, pārdomu kopoījums. Grāmata ir par cilvēku, kas vienkārši dzīvo.

digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2019.gada tapa 2 jauni novadpētniecības darbi spēle “Pirkums pirms 290 gadiem” un virtuālais stāsts “Novadnieku devums latgaliešu literatūrā 18.-20.gs. sākumā”

Novadpētniecības spēle **“Pirkums pirms 290 gadiem”** ir veltījums grāfiem Plāteriem, kuri 1729.gadā nopirka Krāslavu. Šī spēle ir izglītojoša ar novadpētniecisku izziņu. Tā sastāv no 28.jautājumiem. Katram jautājumam ir doti 3 atbilžu varianti, uz kuriem uzklīšķinot var redzēt, vai ir atbildēts pareizi. Spēles jautājumos ir iekļautas ziņas par pašiem Plāteriem, viņu valdīšanas laikā uzceltajām ēkām.

Spēle vairākkārt tika izspēlēta ar jaunāka un vecāka gadagājuma apmeklētājiem. Tagad tā ir pieejama bibliotēkas mājas lapā pie e-resursiem.

Virtuālais stāsts **“Novadnieku devums latgaliešu literatūrā 18.-20.gs.sākumā”** ir stāsts par 7 izciliem Krāslavas un Dagdas novadu literātiem, kas 18., 19., un 20. gadsimtā sekmējuši latgaliešu valodas izplatību drukātā veidā. Šos cilvēkus pieminot, jāliek piebilde “pirmais”, jo viņu vidū ir pirmā periodiskā izdevuma Latgalē izdevējs, pirmās

latgaliešu oriģinālliteratūras autors, pirmā latgaliešu tautasdziesmu vācēja, Evalģēlija no latīņu valodas tulkotājs latgaliešu valodā, pirmā laicīgā dzejoļa latgaliešu valodā autors, pirmās iespiestās latgaliešu vārdnīcas “ Słownik polsko-lacinsko-lotewski” sastādītājs, nacionālās atmodas laiku rakstnieks, burtlicis, preses darbinieks Pēterpilī.

Virtuālais stāsts ir 16 minūtes garš un to var atrast bibliotēkas mājas lapā.

Centrālās bibliotēkas novadpētniecības pulciņš “ Jāņtārpiņi” ir uzsācis diģitālās kolekcijas “**Krāslavas novada skolu jaunatnes gājums dziesmu un deju svētkos Rīgā 1960-2015**” veidošanu un šī darba pirmos rezultātus aplūkoja reģiona esošie un bijušie mūzikas un deju skolotāji. Darbs ir jāturpina, jo papildus ienāk jauni materiāli, atmiņu stāstījumi.

krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecība ir viena no bibliotēkas darba jomām, kura visu laiku attīstās, jo paplašinās aplūkojamo tēmu loks, iesaistās vairāk ieinteresētu cilvēku. Centrālās bibliotēkas novadpētniecības krājums glabājas novadpētniecības istabā un lasītavā.

Ar novadpētniecību saistītās mapes, diģitālās kolekcijas glabājas novadpētniecības istabā. Daļa darbu par novada personībām, vietām un notikumiem izkārtoti arī šeit. Lasītavā pieejami pašvaldību informatīvie izdevumi, Krāslavas Novada Vēstis, saistošie noteikumi u.c. Tāpat šeit ikviens var iepazīties arī ar tūrisma informācijas punkta izstrādātajiem materiāliem – bukletiem, kartēm, informācijas biļeteniem. Atsevišķā plauktā izvietoti vietējo literātu un novadnieku darbi. Vietējais laikraksts „Ezerzeme”, kas glabājas krātuvē, skatāms un lasāms no 1947.gada.

Pārējās reģiona bibliotēkās novadpētniecības materiāli izvietoti un pieejami atsevišķi iekārtotos plauktos. Materiāli sakārtoti mapēs, albumos un stendos, kas regulāri tiek papildināti no publikācijām presē par pagastiem un pagasta cilvēkiem.

Daudzas novadu bibliotēkas aktīvi iesaistās dažādu pagastu šī brīža pasākumu un notikumu fiksācijā, jo pēc neilga laika, tā jau būs vēsture. Darbs tiek nepārtraukti turpināts.

izmantojums

Bibliotēku novadpētniecības materiālu krājumi tiek izmantoti, veidojot izstādes, pasākumus, tā ar tiem iepazīstinot plašu sabiedrības loku. Ar novadpētniecības materiāliem tiek iepazīstināti skolēni un citas interesentu grupas. Materiāli pieprasīti arī no vietējo novadpētnieku un muzeju darbinieku vidus.

Novadu bibliotēkās **novadpētniecības materiālus izmanto bibliotēkārās stundās**, Projektu nedēļās skolēni iepazīst un veido darbus, saistītus ar pagasta kultūrvēsturi, interesantiem objektiem.

Svariņu pagasta bibliotēka, kura kopā ar tautas namu ir novadpētniecības muzeja krājumu turētāja turpināja darbu pie teritorijas kartes izveides, kurā attēlotas bijušās un esošās viensētas un veidoti šo viensētu iedzīvotāju saraksti.

Populāras ir foto izstādes par pagasta dzīvi

Konstantinovas pagasta bibliotēka ir pagasta izpētes centrs, kur savāktie materiāli un priekšmeti ir pieejami jebkuram interesentam. Tie glabājas novadpētniecības istabā.

Materiāli tiek dokumentēti, kopā ar eksponāta fotogrāfiju un aprakstu apkopoti speciālā mapē. Gada laikā šī istaba papildināta ar jauniem eksponātiem.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Ar Krāslavas novada centrālās bibliotēkas analītiskas datu bāzi var iepazīties KNCB mājas lapā www.bibliotekakraslava.lv sadaļā „E-resursi” – „E-katalogs”- „Analītika”.

Paralēli ierakstu veidošanai analītiskas datu bāzei, tika strādāts pie novadpētniecības materiālu apkopošanas un sistematizēšanas elektroniskā formātā. Mājas lapas sadaļā „E-resursi” ir pieejami „E-novada resursi”, kur ir apkopota informācija par Krāslavas pilsētas un reģiona izcilākajiem novadniekiem – pašvaldību darbiniekiem, kultūras, izglītības darbiniekiem, garīdzniekiem.

Lai nodrošinātu novadpētniecības materiālu pieejamību plašam interesentu lokam, centrālās bibliotēkas lasītavā un abonementā iekārtotas vietas, kur tiek izliktas izstādes. Apmeklētājiem pieejamā telpā iekārtoti izstāžu stendi, kur izvietojam gan vēsturiskas, gan ar novada cilvēkiem saistītas izstādes.

Tabula „Krāslavas novada centrālās bibliotēkas organizētās svarīgākās izstādes un pasākumi novadpētniecības jomā 2019.gadā ”

Norisess laiks	Pasākuma, izstādes nosaukums
janvāris	Interese par laikmeta pārvērtībām un savu vietu tajā - izstāde Konstantīnam Aizpuram -100
janvāris	“ Grafika” – mākslinieces Maijas Šulgas darbu izstāde
februāris	Viņa darbi nes garīgu vēsti” -izstāde (komponistam Rihardam Dubram -55)
februāris	“Vāzes” Jevģenijas Ruseckas mini vāzīšu kolekcijas izstāde
februāris	“Par ko domā kaķis?” -Dainas Pauliņas fotogrāfiju izstāde
februāris	”Pirkums pirms 290.gadiem” -diģitālās spēles (Plāteri nopērk Krāslavu) prezentācija
marts	“Spilvens ar stāstu” Irēnas Franskevičas spilvenu izstāde veltīta Pasaules miega dienai. Tikšanās ar autori
marts	”Jo siltāka sega, jo saldāks miegs” tikšanās ar Krāslavas novada uzņēmēju SIA ”Latvilna” īpašnieci Svetlanu Ižiku.
marts	“Mans vēlējums” tematiskā izstāde (dzejniecei Annai Rodei - 95)
aprīlis	“Oriģināli bērnu apģērbi, dekori un rotaļlietas” mākslinieces Svetlanas Pitrānes tekstilizstrādājumu izstāde
maijs	Rotāļlietu virpul” Gaļinas Kursītes pašdarināto mīksto rotaļlietu izstāde
jūnijs	Ainavas” ” Vijas Plotkas gleznu izstāde ar atklāšanu

jūnijs	“Tradīcijas un jaunrade” Olgas Pauliņas Podnieku skolas dalībnieku ģeramikas darbu izstāde – tematisks pasākums
jūlijs	“ Krāslava -sirdspilsēta ” suvenīru izstāde pilsētas svētku ietvaros
jūlijs	Foto retrospekcija “ Krāslava 20.gadsimts ”
jūlijs	“ Sieviete un ziedi ” Alfrēdas Bulionko krustdūrienā izšūto gleznu personālizstāde
augusts	Aijas Vigules adīto rokdarbu izstāde “ Čibiņas ”
septembris	“ Ar savu stāju un smaidu ” literatūras izstāde un tematisks pasākums, kas veltīts Marijas Andžānes 110. gadadienai
septembris	“ Kur sākas debesis? Kur beidzas sili? ” tikšanās ar sabiedrisko aktīvistu Māri Ķirsonu , dzejnieku Valdi Krāslavieti pieminot. Dzejas lasījumi un atmiņas
Septembris	“ Mums tie vārdi un sirdsdarbi jāatrod... ” Ilmāra Vecēla keramikas izstādes atklāšana
septembris	“ Novadnieku devums latgaliešu literatūrā ” tematisks pasākums
oktobris	„ Krāslavas novada skolu jaunatnes gājums dziesmu un deju svētkos Rīgā 1960-2015 ” novadpētnieciskā cikla atklāšana
oktobris	“ Krāslavas pils un parks ” Ingas Pudnikas fotogrāfiju izstāde
oktobris	Izstāde “ Vāzītes ” Jevģēnijas Ruseckas ekskluzīvo vāzīšu kolekcijas turpinājums. Vāzītes, kā atmiņas no ceļojumiem
novembris	“ Lelles tērpjas tautas tērpos ” Diānas Poļakas pašdarināto lellīšu slēgtās vitrīnas izstāde
novembris	“ Mana grāfu Plāteru pils ” Krāslavas novada bērnu zīmējumu konkursa radošo darbu izstāde
novembris	“Pasauls slavenības” Elizabetas Annas Stivriņas gleznu izstāde
decembris	“ Mūsu novadnieku devums latgaliešu literatūrā ” otrs tematiskais pasākums
decembris	“ Enģeļu pasaule ” Emilijas Vagales mazo enģeļu kolekcijas izstāde
decembris	“ Cilvēku dzīvi iedvesmojoši motīvi ” Sandras Stivriņas krustdūrienā gleznu personālizstāde

Savu novadnieku devumu popularizē arī citas novadu bibliotēkas

Dzejas dienu pasākums Šķaunes pagasta bibliotēkā “ **Laika atspeidums**” , bija veltīts rakstnieces Marijas Andžānes piemiņai.

Dagdas novada bibliotēkā Dzejas dienā īpašā viesņa bija novadniece, dzejniece, **Otīlija Kromane**, kura par sevi saka, "Esmu dzīves vidū...visur un vienmēr...ja paspēju". Pasākumā autore lasīja savu dzeju.

Atzīmējot Dzejas dienas, Aulejas pagasta bibliotēka vēlējās dzirdēt ne tikai zināmu un cienījamu latviešu dzejnieku vārdus, bet arī cildināt savus jaunus talantus. Bibliotēkas vadītāji atzīmē, ka Aulejā daudzi raksta dzejoļus, īpaši jaunās paaudzes pārstāvji, kā Viktorija Vaišļa, Kristiāna Stepiņa, Anna Umbraško, Līga Lipšāne, Jānis Vaišļa. Viņu dzejoļi tika publicēti bērnu dzejas krājuma "Garā pupa" 2016.gada izdevumā. Spilgts piemērs ir Ilze Vovka, kuras dzeju dzird biežāk- viņa spēj atrast dzejas vārdus, piemeklējot dažādiem gadījumiem un cilvēkiem. Ilmārs Vecelis, - mākslinieks keramikis, arī dzejā ir pieredzējis meistars. Šis pasākums bija daudziem klātesošajiem bija liels atklājums par jaunajiem talantiem.

Populāri kļuvuši arī Baltā galdauta svētki -Svariņu pagasta bibliotēkā “ **Šķirstot ģimenes fotoalbumus**” pulcējās pagasta iedzīvotāji, lai ne tikai svinētu 4.maija svētkus, bet arī dalītos atmiņās par pārdzīvoto, kopš Latvijas neatkarības atgūšanas.

Folkloras kopa “Rudzutaka” ir Ūdrišu pagasta vizītkarte. Tā tika dibināta 1996. gadā. Etnogrāfiskais ansamblis dzied latgaliešu un latviešu valodā. Kolektīvs ir pazīstams ne tikai pilsētas, novada mērogā, bet arī visā Latvijā. Tajā aktīvi darbojas Augstkalnes bibliotēkas vadītāja Diāna Maksimova, kura rīkoja piemiņas pasākumu , aizsaulē aizgājušajiem kolektīva dalībniekiem.

Daudzas bibliotēkas popularizē savu novadnieku vaļaspriekus. Tā Svariņu bibliotēkā apmeklētāji iepazīs ar Ritas Ružas dimanta izšuvumu mozaīka un Gotfrīda Šuipja gleznu izstādi

Indras pagasta bibliotēkā aušanas darbnīcas “ Indra” darbu izstāde.

Kombuļu bibliotēkā Veronikas Plintas glezņu izstāde “ **Mans radošais nemiers**” , **Ievas Purvinskas** zīmējumu izstāde “**Noskaņa**”

Ūdrišu pagastā bibliotēkā Valija Plataces fotoizstāde “Rudie”, kurā fotogrāfijās redzami dažāda vecuma rudmataini cilvēki. Pēc autores vārdiem “Rudie” ir iecerēts kā vērienīgs un ilgstošs fotoprojekts, Otra fotoizstāde bija veltīta sieviešu dzīves tematikai “ Viņa. Sieviete”

Kopnstantinovas pagasta bibliotēkā varēja apskatīt lukturu izstādi “ **Sveču gaismā**”. Izstādes notika daudzās citās bibliotēkās.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Novadpētniecības darba pamatā cieša sadarbība ar sabiedrību, jo ne visus nepieciešamos materiālus iespējams sameklēt iespiedmateriālos vai datu bāzēs. Bibliotēkas sadarbības partneru spektrs ļoti plašs- no vietējā iedzīvotāja, muzeja, arhīva, skolas, sabiedriskās organizācijas u.c.

Viens no galvenajiem sadarbības partneriem ir tūrisma informācijas centri Krāslavā un Dagdā, jo novadpētniecības krājums tiek izmantots jaunu tūrisma maršrutu izveidei, objektu apzināšanai un izpētei.

Cieša sadarbība dažādu kolekciju un dokumentu izpētē bibliotēkai ir ar Krāslavas vēstures un mākslas muzeju.

Dagdas novada bibliotēku sadarbības partneris ir Dagdas novadpētniecības biedrība “ Patria” tematisko izstāžu veidošanā. Savu palīdzību sniedz muzejs “ Andrupenes lauku sēta” pasākumu organizēšanā un dažādošanā.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

2019. gadā Krāslavas novada centrālā bibliotēka izstrādāja novadpētniecības darba koncepciju, kurā noteica novadpētniecības darba mērķus, veica esošās situācijas analīzi un noteica prioritāros darba virzienus, kuru skaits ir 13. Daži no tiem ir - virtuālās platformas izstrāde, tematisko mapju pārvēršana par digitālajām kolekcijām, dzīvesstāstu apzināšana un apkopošana, sekošana digitālo tehnoloģiju attīstībai un pārvešana uz jauniem formātiem. Lai realizētu šo koncepciju ir nepieciešami resursi, tai skaitā Digitalizācijas tehnikas un programmatūras iegāde "Adobe Photoshop" un "ABBYY FineReader" programmā un saglabāšana e-novadpētniecības platformā. Protams netiks aizmirsts darbs digitālo virtuālo stāstu veidošanā.

Turpināsies novadpētniecības pulciņa darbība, jo vecākā skolēnu paaudze pabeigs mācības un viņu vietā, cerams, atnāks jauni dalībnieki.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēku darba prioritātēm, jo par novadam nozīmīgiem cilvēkiem materiālu republikas presē un uzzīņu literatūrā informācija ir sniegta maz un nepilnīgi, bet internetā – bieži neprecīzi. Svarīgi ir saglabāt katra novada kultūrvēsturisko mantojumu, veicot vietējo laikrakstu, privāti pieejamo foto materiālu skenēšanu, izmantot LNB datu bāzes materiālu meklēšanai un saglabāšanai novadpētniecības materiālos vai diskos, kontaktēties ar novada cilvēkiem, interesējoties par attiecīgā temata foto vai cita veida materiālu saņemšanu skenēšanai. Darbs ir aktīvāk jāturpina, meklējot arvien jaunus, neapzinātu objektus vai cilvēkus, kurus saglabāt sava novada kultūrvēsturē.

9.Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalsts/neatbalsts
Aulejas pagasta vietējo autoru fotogrāfiju kalendārs 2020.gadam Aulejas pagasta bibliotēka	Aulejas pagasta pārvalde	600,00 EUR	Dabas skatu, lauku sētu iemūžināšana, fotografēšana. Kalendāra iespiešana "Latgales Tipogrāfijā" un dāvināšana Ražas svētkos	Atbalsts
Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 15 bibliotēkas	LNB	651, 00 EUR	Mērķprogramma lasīšanas veicināšanai bērnu un jauniešu vidū.	Atbalsts
Bibliotēkai pieguļošās teritorijas un iekštelpu pilnveidošana ar jauniem dizaina elementiem	Krāslavas novada dome Bibliotēka	500,00 220,00	Pilnveidot bibliotēkas un apkārtnes estētisko veidolu	Atbalsts

Krāslavas NCB				
Krāslavas kulinārais mantojums un tradīcijas. Latgales kulinārā mantojuma receptes Krāslavas NCB	LBB, biedrība “Latgales kulinārā mantojuma centrs”	3750,00	Informācija, receptes, foto materiāls par Krāslavas un Latgales kulināro mantojumu	Atbalstīts
Baltais stārķis kā ES svētku dienas vēstnesis – Latvijas nacionālās identitātes simbols Krāslavas NCB	Ārlietu ministrija	118,00	Pasākumu cikls par dabas aizsardzību	Atbalstīts
Pilnveido sevi un dalies ar citiem Krāslavas NCB	Krāslavas novada Izglītības pārvalde	212,00	Saturīga brīvā laika pavadīšana Spēļu iegāde	Atbalstīts
Svētku prieka dāvinājums Krāslavas katoļu draudzes Caritas maznodrošināto ģimeņu bērniem Krāslavas NCB	Bibliotēku darbinieki		Labo darbu nedēļas ietvaros	
“Creative and English” vasaras nometne Krāslavas NCB	Krāslavas novada dome	540,00	Skolēnu vasaras nodarbinātības programma	Atbalstīts

Darbs ar projektiem ir laika ietilpīgs un ne vienmēr ir vērstis uz veiksmīgu iznākumu – atbalstu. Ar izveidotajiem centrālās bibliotēkas projektiem ir iegūts atbalsts bibliotēkas vizuālā tēla uzlabošanai, tās atpazīstamības veicināšanai sabiedrībā, skolēnu brīvā laika pavadīšanas iespējām un tradicionālā senču mantojuma saglabāšanu.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Lai radītu cilvēkos interesi par bibliotēku un vēlmi kļūt par tās lietotāju un pasākumu apmeklētāju, ļoti liela loma ir bibliotēkas publicitātei, tam, kā bibliotēkas to reklamē, kā par saviem pakalpojumiem stāstām sabiedrībai. Noteicošais bibliotēkas atpazīstamībā un populāra tēla veidošanā ir informācijai par tās resursiem un pakalpojumiem.

- Informācija par bibliotēkas darba aktivitātēm regulāri tiek atspoguļota vietējos laikrakstos “Ezerzeme”, “Latgales Laiks”, “ Krāslavas Vēstis” to interneta vietnēs, žurnālisti bieži tiek aicināti uz dažādiem bibliotēku pasākumiem.
- Informācija par katru bibliotēkās notiekošo pasākumu tiek nodota Krāslavas novada pašvaldības informācijas aprites speciālistiem, kuri to ievieto pašvaldības mājas lapā
- Atsevišķi tiek veidoti arī jaunākās literatūras saraksti, kuri tiek publicēti laikrakstā “ Ezerzeme”
- Tiek veidoti bukleti, informatīvas lapiņas, grāmatzīmes u.c. publicitātes materiāli par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem u.c., kas vienmēr pieejamas esošajiem un potenciālajiem bibliotēkas apmeklētājiem;

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Sabiedrības informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām, kontaktiem, pakalpojumiem atainojas bibliotēkas mājas lapā www.bibliotekakraslava.lv , kur ir informācija par

- bibliotēkas vēsturi,
- informāciju par bibliotēkas struktūru,
- statistiku,
- kontaktinformāciju,
- aktualitātēm
- informāciju par pakalpojumiem,
- resursiem, saitēm,
- informāciju par jaunieguvumiem, rezervēšanas un pagarināšanas termiņiem,
- attēlu galerija,
- jautājumu, atsauksmju un ierosinājumu vieta,
- informācija bibliotekāriem.

Bibliotēkai ir arī savs emuārs : <http://kraslavasbiblioteka.blogspot.com> blogs, kurā ievietota informācija no preses izdevumiem, pasākumu norišu arhīvs.

Bērnu literatūras nodaļas aktivitātes tiek atspoguļotas emuārā <http://www.kraslavasbernobiblioteka.blogspot.com>.

Krāslavas novada centrālā bibliotēka ir izveidojusi atsevišķu sadaļu novadu bibliotēkām - emuārus , kuras pašas ievieto informāciju savās mājas lapās. Tajās ir atspoguļota kontaktinformācija, ziņas par bibliotēkas vadītāju, atrašanās vietu, kontaktāruņi, e-pasta adreses, darba laiki un aktualitātes.

Atsevišķā sadaļā „ Bibliotekāriem” tiek publicēti jaunumi bibliotēku darbiniekiem, informācija par plānotajiem semināriem un apmācībām, „Kalendāri bibliotekāriem”

Citās tīmekļa vietnēs pieejama informācija par bibliotēku:

sociālajos tīklos Facebook - <https://www.facebook.com/kraslavasbiblioteka/>

<https://twitter.com/kncbibl>

Svarīgākā informācija par visām Krāslavas un Dagdas novadu bibliotēkām atrodama internetā portālā <http://www.kulturaskarte.lv>. Bibliotēku pienākums ir sekot, lai tajā atspoguļotā informācija būtu aktuāla un saistoša, nepieciešamības gadījumā to nomainot informācijas sistēmā <https://is.kulturaskarte.lv/>

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi.

Daudzās bibliotēkas par tradīciju ir kļuvuši kalendārie pasākumi, kuri notiek gadu no gada.

Tiek organizētas izstādes, tematiskās pēcpusdienas, atmiņu vakari, informatīvās stundas. Viena no populārākajām darba formām ir izstādes. Tematiski tās ir veltītas svarīgākajiem Latvijas valsts atceres pasākumiem, rakstnieku un citu ievērojamu personību atceres dienām, gadskārtējiem ieražu svētkiem.

Krāslavas novada centrālā bibliotēkas pasākumu plāns bija bagātīgs ar daudzveidīgām norisēm.

Pasākums	Skaitis		
	2017.	2018.	2019
Izstādes	78	124	119
Tematiskie pasākumi	98	82	113

Tabula “Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi Krāslavas novada centralajā bibliotēkā 2019. gadā

Pasākums	Neliels pasākuma apraksts
Radošā darbnīca “Rāmītis un rota”	No Fimo materiāla gatavotas rotas visai ģimenei
Pasākums “Grafika”	Mākslinieces Maijas Šulgas izstādes atklāšana
Tematisks pasākums “ Dāvināt grāmatu nozīmē dāvināt veselu pasauli”	Pateicības pasākums tiem, kuri aizvadītajā gadā dāvināja bibliotēkai grāmatas
Pasākumu cikls “ Vecums nav šķērslis”	Projekta ietvaros pasākumi Senioru skolā
Izstāde “ Vāzes” atklāšana	“Jevģenijas Ruseckas mini vāzišu kolekcijas izstāde
Drošāka interneta diena	Pasākumi-konsultācijas, konkurss, temat. izstāde
”Pirkums pirms 290.gadiem” spēles prezentācija	Novadpētniecības kolekcija veltīta grāfiem Plāteriem
Nacionālās Skaļās lasīšanas reģionālā sacensība	Reģionālais fināls
7.Liekie Lasīšanas svētki.	Lasītprieka veicinātāju apsveikšana un Daugavpils teātra izrāde “Trīs sivēntiņi un vilks Vilmārs”
Tematisks pasākums “ Spilvens ar stāstu”	Veltīts Vispasaules miega dienai

Tematisks pasākums "Jo siltāka sega, jo saldāks miegs"	Vilnas tekstilizstrādājumu prezentācija
"Tikšanās dzejas grāmatmīļu pieturā"	Tikšanās ar vietējo dzejnieku Ivaru Stivriņu
Digitālajā Nedēļā 2019. Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Pasākumi, konsultācijas klātienē
Ceļojums teātra aizkulisēs"	Improvizācijas, spēles, radošā darbnīca kopā ar Jeļenu Vorošilovu St. teātra dienas noskaņā
"Mīlestība ir pasaules sākums un pasaules gals, mīlestība ir.."	Tikšanās ar rakstnieci Noru Ikstenu un ieskats jaunākajā literatūrā kopā ar Liegu Piešīņu
Akcijas "Bibliotekāru mode" modes un stila diena	Tērpu demonstrējumi, fotografēšanās
Meistarklase "Lieldienu kompozīcijas veidošanas māksla"	Pasākums ģimenēm
"	Evitas Buturovičas aizraujošie ceļojumu stāsti
"Oriģināli bērnu apģērbi, dekori un rotaļlietas"	Mākslinieces Svetlanas Pitrānes tekstilizstrādājumu prezentācija
"Sākam spēli"	Galda spēļu pēcpusdiena veltīta Eiropas dienai
Tematiskais pasākums "Latvijas 15 gadi Eiropas Savienībā"	Krāslavas PII un sākumklašu audzēkņiem
"Libānietis, sirdī latvietis"	Tikšanās ar Hosamu Abu Mer
"Sievietes tēls krievu tautas pasākās "	Jūlijas Kožemjakinas foto izstādes atklāšana
"Ainavas"	Vijas Plotkas gleznu izstādes atklāšana
"Tradīcijas un jaunrade"	Olgas Pauliņas Podnieku skolas dalībnieku keramikas darbu izstādes atklāšana
"Sieviete un ziedi"	Alfrēdas Bulionko krustdūrienā izšūto gleznu personālizstāde
Spēļu un rotaļu diena"	kopā ar Dream Team projekta dalībniekiem spēļu aprobācija
"Mums tie vārdi un sirdsdarbi jāatrod..."	Ilmāra Veceļa keramikas izstādes atklāšana
"Kur sākas debesis? Kur beidzas sili?"	Tikšanās ar sabiedrisko aktīvistu Māri Ķirsonu, Valdi Krāslavieti pieminot. Dzejas lasījumi un atmiņas
Tematisks pasākums "Novadnieku devums latgaliešu literatūrā"	Pirmie novadnieki, kuri publicējās latgaliešu valodā
ES valodu saimē	Tematiska pēcpusdiena veltīta Eiropas Valodu dienai
Akcija "Diena bez rindām"	Konsultācijas par dažādiem e-pakalpojumiem un to lietošanu
"Krāslavas pils un parks"	Ingas Pudnikas fotogrāfiju izstāde
"Iespaidi, kas jāizbauda katram ceļotājam"	Tikšanās un saruna ar aktīvu ceļotāju Sergeju Šuļgu
Aizraujoši ceļojumi grāmatā "Okeāns un tuksnesis"	Tikšanās ar rakstnieci, tulkotāju un dzejnieci Inesi Pakloni

Radošā darbnīca “Mana mīļākā grāmata rāmītī”	Pasākumu vada A.Trunoviča-Stivriņa un R. Krumpāne
“Mana grāfu Plāteru pils” izstāde	Bērnu zīmējumu izstādes atklāšana
“Lelles tērpjas tautas tērpos”	Diānas Poļakas pašdarināto lellišu izstāde
“Rotas pašu rokām”	Latviešu tautisko brošu pagatavošanas meistarklase
“Skaistā rudens vakarā ...”	Dekoratīvo svečturu izstāde
“Bibliotēkas pieguļošās teritorijas un iekštelpu pilnveidošanas ar jauniem dizaina elementiem”	“Bibliotēkas pieguļošās teritorijas un iekštelpu pilnveidošanas ar jauniem dizaina elementiem”
“Pasaules slavenības”	Elizabetes Annas Stivriņas gleznu izstāde
“Tikšanās Grāmatmīļu pieturā”	LASĪTĀJU KLUBA dalībnieku tikšanās
“Ja nav par garu, man patiktu: skaistums slēpjas skatītāja acīs”	Loretas Makņas gleznu izstāde
“Ziemassvētku zīlēšanas tradīcijas Eiropas valstīs”	Tematiska pēcpusdiena
“Tikšanās Grāmatmīļu pieturā”	LASĪTĀJU KLUBA dalībnieku tikšanās
“Cilvēku dzīvi iedvesmojoši motīvi”	Sandras Stivriņas krustdūrienā gleznu personālizstāde

Interesantākie pasākumi novadu bibliotēkās

2019.gads arī bija piepildīts ar patriotisma stīgām.

PIEDRUJAS pagasta bibliotēkā notika Baltijas ceļa 30. gades svinības. Ir svarīgi, lai arī mūsdienu latvietis atcerētos Atmodas laiku un nestu sevī daļu no 1989. gada pacilātības un patriotisma. Varētu teikt, ka bibliotēkas pasākums bija mēģinājums lielajiem atgādināt pārdzīvoto, bet mazajiem pastāstīt par Latvijas vēstures liktenīgajiem momentiem. Bibliotēkā visi pulcējās kopā - notika grāmatu apskats un tika skatīta dokumentālā filma par Baltijas ceļu, savukārt jaunākie lasītāji bija iesaistīti radošās aktivitātes, gan minot krustvārdu mīklas, gan mēģinot vizuāli atainot 30 gadus vecos notikumus, iedvesmojoties gan no filmā redzētajiem kadriem, gan ļaujoties fantāzijas lidojumam.

KAPLAVAS pagasta bibliotēkā Baltijas ceļa 30. gadadienas svinībām tika noorganizēta jautājumu pēcpusdiena “**Atbildi uz jautājumiem – KAS TAS IR**”, kur visi centās atbildēt uz jautājumiem sakarā ar BALTIJAS CEĻU. Savā starpā pasākuma dalībnieki atcerējās LATVIJAS TAUTAS FRONTES kustības laikus, sanāca interesanta apspriešanās par pagātnes notikumiem.

Ezernieku pagasta bibliotēka maijā pulcējās Baltā galdauta svētkos "**Domāsim baltas domas, darīsim baltus darbus!**" Veidojam kopības sajūtu, sanākot pie viena galda un kopā sarūpētās maltītes.

Baltā galdauta svētkus atzīmēja arī Svairiņu pagasta bibliotēkā., šķirstot ģimeņu foto albūmus.

Novembrī Ezernieku pagasta bibliotēka sadarbībā ar vidusskolu un pagasta pārvaldi tika apmeklēts Lāčplēša ordeņa kavaliera Teodora Kalniņa kaps un totalitāro režīmu upuru piemineklis. Skolotāja Stanislava Bondareva sniedza nelielu ieskatu vēsturiskajos notikumos.

Martā sadarbībā ar Joninu, Indras un Robežnieku bibliotēkām Skuku ciematā notika ziemas tradicionālais Masļeņicas pasākums **AR SMAIDU PRETIM PAVASARIM**

. Pasākums noritēja ievērojot visas tradīcijas-skaļi, jautri, aktīvi un ļoti garšīgi. Pēc senām tradīcijām Masļeņica noslēdz ziemu, tiek gaidīts pavasaris. Par Masļeņicas tradīcijām stāstīja Joninu bibliotēkas vadītāja Žanna Juhneviča. Jautrus konkursus un loteriju organizēja un novadīja Robežnieku bibliotēkas vadītāja Rita Kovaļevska. Jokainā un jautrā formā tika prezentētas un dāvinātas dāvanas no Indras bibliotēkas, kuras sarūpēja bibliotēkas vadītāja Romualda Žuraka. Un protams visi pacentās sagatavot dažādas garšīgas pankūkas, ar kurām mielojās visi klātesošie. Pasākuma noslēgumā kā parasti tika sadedzināta salmu lelle.

Tādi kopīgi pasākumi trim bibliotēkām apvienojoties kopā notiek ne pirmo reizi.

Jauna iespēja pavadīt brīvo laiku radās Bērziņu pagasta bibliotēkā. Bez rokdarbu pulciņa radās ideja "pamēģināt" sevi aušanas procesā uz vietas - vietējā bibliotēkā. Pateicoties Svriņu Tautas nama pasākumu organizatores Ernas Šļahotas entuziasmam un atsaucībai, maija beigās bibliotēka tika uzstādīta un sagatavotas darbam aušanas stelles.

Daudz radošu aktivitāšu notiek Ūdrīšu pagasta Augstkalnes bibliotēkā. Bibliotēkas telpās notiek folkloras kopas "Rudzutaka" nodarbības un pati bibliotēkas vadītāja ir aktīva kolektīva dalībniece. Viņas vadībā tika organizēti Meteņa svētki, Bērniņas svētki, Ziedu svētki.

Bērziņu bibliotēkā aušanas stelles

Augstkalnes bibliotēkas vadītāja Meteņos

Kombuļu pagasta bibliotēka organizēja Ābolu dienu ar literāri muzikālo pēcpusdienu, kurā bija pieaicināti folkloras kolektīvi no Ezernieku saietu nama un Biķernieku kultūras nama.

Kaplavas pagasta bibliotēkā tika svinēta Starptautiskā senioru diena. Pie klāta galda skanēja mūzika, bija radīta omulīga, draudzīga atmosfēra. Seniori bija ļoti aktīvi, dalījās savas atmiņās, pārrunāja savu dzīvi, skatījās vecos kolhozu laiku albumus, bija ļoti apmierināti un priecīgi.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Lai veicinātu bibliotēkas atpazīstamību, nepārtraukti jādomā par šo darba virzienu. To var darīt iepazīstinot apmeklētājus individuāli ar pieejamajiem pakalpojumiem un pasākumiem.

Ne tikai afišas un apziņojumi informē par notiekošo bibliotēkā, bet arī e-pasta vēstules, īsziņas, telefona zvani un rakstiskie ielūgumi stimulē lietotājus ierasties un interesējošu pasākumu. Katra jauna novitāte bibliotēkā, kas tiek atspoguļota sociālajos tīklos, piesaista apmeklētāju uzmanību un vairo pozitīvus komentārus. Apmeklētāji vienmēr uzslavē par jaunām darba formām, nebijušām aktivitātēm.

Bibliotēku darbinieki, ka galveno problēmu šajā jomā min, apmeklētāju tomēr lielo iedzīvotāju kūtumu un neinteresētību piedāvātajiem pasākumiem un aktivitātē

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas galvenie mērķi strādājot ar sabiedrību - informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem, jaunievedumiem; bibliotēkas tēla veidošana, informācijas resursu popularizēšanas pasākumi .

Bibliotēkai ir cieša sadarbība ar pašvaldību. Iepriekšēja gadā novada domes sēdēs tika apstiprināti visi bibliotēkas dokumenti – lietošanas noteikumi, maksas pakalpojumi, bibliotēkas darbības stratēģiskais un rīcības plāni 2019.-2022.gadiem. Domes deputāti komitejas sēdēs iepazīs arī ar novadpētniecības darba koncepciju un apstiprināja skolēnu vasaras radošās nometnes darbības un izmaksu plānu. Visās iespējamajās aktivitātēs, ko piedāvā bibliotēka, vienmēr iespēju robežās tiek saņemts atbalsts.

Centrālai bibliotēkai ir konstruktīva sadarbība ar Dagdas novada pašvaldību, īpaši ar kultūras un izglītības komiteju. Atbalsts tiek sniegts, piedaloties novada bibliotēku vizitācijās, pieredzes apmaiņas braucienu organizēšanā, kā arī svarīgo bibliotēkas darbinieku atalgojumu jautājumā.

Bibliotēkas publicitātes formas - sadarbība ar masu medijiem: bibliotēka sadarbojas ar vietējiem masu medijiem – Krāslavas, Dagdas un Aglonas novadu laikrakstu „**Ezerzeme**”, Krāslava pilsētas pašvaldības informatīvo izdevumu „**Krāslavas Vēstis**”, reģionālajiem laikrakstiem „**Latgales laiks**”, „**Vietēja**” .

Sadarbības formas – paziņojumi preseī, informācija internetportāliem un TV par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, dažādiem notikumiem, pakalpojumiem. Uz bibliotēkas pasākumiem vienmēr tiek uzaicināti mediju pārstāvji, kas pēc tam par notiekošo sniedz informāciju sabiedrībai.

Bibliotēkas mājas lapā www.bibliotekakraslava.lv un novada domes mājas lapā www.kraslava.lv regulāri tiek ievietota informācija un aktualitātēs par bibliotēkā organizētajiem pasākumiem un pasākumu arhīvā ir pieejama informācija par notikušajiem pasākumiem ar foto materiālu.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Bibliotēka kopīgi veidoja projektus ar tās sadarbības partneriem:

Krāslavas novada pašvaldība – sadarbība finansiālo, saimniecisko un organizatorisko jautājumu risināšanā, dalība novada attīstības programmas izstrādē,

Dagdas novada pašvaldība - reģiona galvenās bibliotēkas funkciju nodrošināšanu novadā. Pēc pieprasījuma tiek sniegta informācija par novada bibliotēku darbu, informēta pašvaldība par organizētajiem profesionālās pilnveides pasākumiem, aktualitātēm bibliotēku darbā.

Pagastu pārvaldes - sadarbība finansiālo, saimniecisko un organizatorisko jautājumu risināšanā.

Krāslavas kultūras nams - sadarbības partneris Lasīšanas svētku un pasākumu organizēšanā;

Krāslavas vēstures un mākslas muzejs – apmaiņa ar novadpētniecības materiāliem, digitālo kolekciju veidošana, kopēju pasākumu organizēšana, muzeja krājuma atsevišķu darbu deponēšana,

Krāslavas mūzikas skola – kopējo pasākumu organizācija, pašdarbības kolektīvu uzstāšanās bibliotēkas pasākumos,

Mākslas skola – izstāžu organizācija,

Krāslavas pilsētas skolas – metodiskā palīdzība bibliotēkārājos jautājumos, bibliogrāfiskais atbalsts projektu nedēļās, savstarpēja pasākumu organizācija, Lasīšanas svētki, literārās stundas;

Krāslavas pirmskolas izglītības iestādes – pasākumu organizācija, BJŽ kopējās aktivitātes, apmācības un radošās aktivitātes bibliotēku darbiniekiem

Novada tūrisma informācijas centrs - informācijas apmaiņa, kopprojektu veidošana,

Krāslavas novada pensionāru biedrība – informācijas apmaiņa, senioru apmācības darbam ar datoriem un informācijas tehnoloģijām,

Krāslavas Romas katoļu baznīca- informācijas un novadpētniecība materiālu apmaiņa

Biedrība “Pieci airi” - kopīgu projektu veidošana, “Senioru skolas” darbība ,
Veselības veicināšanas aktivitātes bibliotēkā ,

Bērnu un jauniešu interešu centrs – pulciņu darbu izstādes , novadpētniecības pulciņa “ Jāņtārpiņi” kopdarbība

LR Kultūras ministrija Bibliotēku un arhīvu nodaļa- profesionālās informācijas apmaiņa, konsultācijas, Alūksnes pilsētas bibliotēkas akreditācijas procesa nodrošināšana.

Latvijas Nacionālā bibliotēka - LNB speciālistu klātienes konsultācijas (krājums, plānošanas dokumenti, tālākizglītības iespējas). Informācijas aprīte, konsultācijas, profesionālās pilnveides pasākumi, sanāksmes, SBA pakalpojumi, atbalsts Bērnu/jauniešu/ vecāku žūrijai, LNB Digitālajā bibliotēkā, bibliogrāfisko izrakstu piegāde LNB analītikas datu bāzei

Latvijas bibliotekāru biedrība (LBB)- Profesionālo aktivitāšu organizēšana, dalība tajās

Kultūras informācijas sistēmu centrs – sadarbības projektu „Gaismas tīkls” un „Trešais tēva dēls” projekta realizācija; ERASMUS programmas realizācija

SIA „Tieto ALISE” – IS ALISE uzturēšana un apmācības;

ES Informācijas aģentūra – ESIA, mācību semināri ,pasākumu finansiālais atbalsts;

Rīgas centrālās bibliotēkas - Grāmatu apmaiņas fonds – grāmatu apmaiņa.

Novadu bibliotēku galvenie sadarbības partneri ir skolas, kultūras nami un kultūras darba organizatori, bērnu dārzi, pensionāru padomes, sieviešu klubi.

Labā sadarbība ir ar Latgales reģiona galvenajām un pilsētu bibliotēkām. Par tradīciju kļuvuši Latgales reģiona Bibliotēku biedrības organizētie semināri, katru gadu notiek kādā no Latgales reģioniem.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

2019.gadā reģiona bibliotēku darbinieki iepazinās ar Lietuvas pilsētas Visaginas kolēģu darbu, tie savukārt pabija Dagdas novada trīs bibliotēkās. Dagdas novada bērnu literatūras nodaļas vadītāja viesojās OODI bibliotēkā Helsinkos.

Bibliotēku aizstāvības, bibliotēku interešu pārstāvniecības darbs

Pēdējos gados bibliotēkai ir pozitīva sadarbība ne tikai ar Krāslavas novada domi, bet arī tās struktūrvienībām – attīstības nodaļu un izglītības pārvaldi. Attīstības nodaļa piedāvā iespējas piedalīties dažādos projektos, kura atbalsta bibliotēkas iniciatīvas un piedāvā dažādas izglītošanās iespējas semināros, konferencēs.

Visi bibliotēku darba jautājumi Dagdas novadā tiek apspriesti ar domes vadību, kultūras un izglītības nodaļas speciālistiem. Ciešā saskarē tiek risināts jautājums par Dagdas novada bibliotēku funkcijām, esošo štata vietu saglabāšanu Dagdas pilsētas bibliotēkās. Vislabākā sadarbība ir ar visiem pašvaldību vadītājiem, mēģinot risināt infrastruktūras un finansējuma jautājumus.

Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina ,metodiskā un konsultatīva darba prioritātes pārskata periodā

Pamatojoties uz noslēgtajiem sadarbības līgumiem starp Krāslavas novada centrālo bibliotēku un Dagdas novada pašvaldību, KNCB metodiskā darba jomā aizvadītajā gadā turpināja strādāt ar visām 22 reģiona publiskajām. Tādējādi saglabājot metodisko un konsultatīvo sadarbību starp reģiona bibliotēkām. Centrālā bibliotēka pārskata periodā organizēja pasākumus visa reģiona mērogā, nodrošinot pārraudzību pār galvenajiem darba virzieniem reģiona bibliotēkās, sekojot līdz darbinieku tālākizglītbai, nodrošinot profesionālu un mērķtiecīgu sadarbību starp reģiona bibliotēkām.

Pārskata periodā būtiskas izmaiņas reģiona publisko bibliotēku tīklā nav notikušas. Pēc Dagdas novada bibliotēku reorganizācijas, pārējās bibliotēkas ir saglabājušās visas vietējās nozīmes statusus, un tās darbojas pagastu pārvalžu pakļautībā.

Metodiski konsultatīvais darbs bija organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, kursi, semināri, konsultācijas, individuālas konsultācijas, bibliotēku apmeklējumi, pieredzes apmaiņas braucieni.

Mazāk veiksmīga ir sadarbība ar skolu bibliotēku darbiniekiem.

Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Informāciju par aktuālo, jaunāko nozarē un izmaiņām ikdienas darbā bibliotekāri saņem, izmantojot e-pastu vai steidzamā gadījumā telefoniski.

2019. gadā bibliotekāri turpināja aktīvi piedalīties piedāvātajās apmācībās. No bibliotekāra profesionalitātes un erudīcijas atkarīgs, kā tiks apkalpots lietotājs, vai būs sameklēta nepieciešamā informācija. Tikai nemitīga darbinieka pilnveidošanās parāda bibliotēkas vietu un nozīmi sabiedrībā. Apmācībām tika pieaicināti nozares profesionāļi kā augstskolas turība lektore Jolanta Brilte, Rēzeknes augstskolas asociēta profesore Angelika Juško-Štekele

Reģiona bibliotēku darbiniekiem Dagdas novada domes kultūras un izglītības nodaļa piedāvāja braucienu uz Lietuvas pilsētas Visaginas bibliotēkām, savukārt Lietuvas kolēģi apmeklēja Dagdas novada bibliotēku, Bērziņu un Svriņu pagastu bibliotēkas.

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	06.02.19.	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	2018.gada darba rezultātu analīze, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes	32	
2.	23.02	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	Konsultācijas “Drošas informācijas atlase un datu analīze darbā ar Microsoft Excel programmu		
3.	01.03.19.	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	Praktiskās apmācības “ Valodas teorija un prakse. Komandas izveide organizācijā”	31	
4..	05.04.19.	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	Bibliotēku projekti Diģitalizācijas jautājumos	34	
5.	23.04.	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	“Instagram iespējas un labās prakses piemēri” mazais praktikums bibliotekāriem		
6.	09.05.19.	Visaginas novada bibliotēkas	Dagdas novada dome	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Republikas Visaginas bibliotēkām	17	
7..	26.09.	Daugavpils novada un pilsētas bibliotēkas	Krāslavas NCB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Naujenes pagasta un Latgales centrālās bibliotēkas filiālēm	18	
8..	24.10	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	Dzimtu vēstures pētniecība un latgalisko tradīciju saglabāšana	36	
9.	19.11.19	Varavīksnes vidusskola	Krāslavas novada dome	Diģitālie pakalpojumi un e-risinājumi	12	8

10.	05.12.19.	Krāslavas NCB	Krāslavas NCB	Nākotnes izaicinājumi bibliotēku darbā	32	
-----	-----------	------------------	------------------	---	----	--

Dagdas novada Konstantinovas pagasta bibliotēkā nomainījās bibliotēkas vadītāja, kurai bija piedāvāta iespēja piedalīties mazajā praktikumā un gūt zināšanas darbā ar krājumu, tā izvērtēšanu, lasītāju apkalpošanu, informāciju sagatavošanu un sniegšanu lietotājiem. Papildus tam Dagdas novada bibliotēkas speciālisti sniedza palīdzību krājuma sakārtošanā.

Rudens pusē notika braucieni ar nolūku apsekot visas reģiona bibliotēkas, kuros tika sniegta palīdzība visos bibliotēkārā darba jautājumos – krājuma komplektēšanā, kārtojumā, darbā ar bērniem, novadpētniecībā, datu bāzu izmantošanā, pasākumu veidošanā u.c.

Pēc bibliotēku apmeklējumiem tika veikti ieraksti **Bibliotēku apmeklējumu žurnālā**. Žurnālā tika fiksēts apmeklējuma mērķis, dalībnieki, uzdotie darbi un to izpildes termiņi, par kuriem vienojāmies, tiekoties uz vietas bibliotēkā.

Nākošajā kopīgā tikšanās reizē tiks analizēta kopainu par darbu novada bibliotēkās, izdarīti secinājumi un veikta kontrole doto uzdevumu izpildē. Par situāciju novadu bibliotēkās tika informētas arī novadu pašvaldības, pagastu pārvaldes.

2019. gadā Krāslavas novada centrālās bibliotēka (KNCB) kā konsultatīvi metodiskais centrs Krāslavas un Dagdas novadu bibliotēkām veica bibliotēku sadarbības iespēju novērtēšanas un ieteikumu aptauju par organizētajiem pieredzes apmaiņas braucieniem. Tika saņemtas 24 atbildes, kurās darbinieki dalījās domās par redzēto, kādas idejas varētu ieviest savā darbā, kur vēlētos vēl braukt un kādu darba pieredzi vēlētos pārmantot.

Krāslavas un Dagdas novadu pagastu bibliotēku speciālisti min sekojošus ieteikumus turpmākai veiksmīgai sadarbībai ar KNCB:

- 1) turpināt metodiski konsultatīvās palīdzības sniegšanas iespējas
- 2) turpināt bibliotekāru profesionālās izglītības pilnveides organizēšanu;
- 3) veikt pagastu bibliotēku darbības koordināciju;
- 4) nodrošināt sadarbības iespējas ar citu novadu bibliotēku speciālistiem;
- 5) organizēt valsts mēroga pasākumu, projektu piesaisti un norises koordinēšanu pagasta bibliotēkās.

Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Izglītības iestāžu bibliotēku pārraudzība notiek sadarbībā ar novadu Izglītības nodaļām, kurās ir attiecīgi speciālisti – skolu bibliotēku metodisko apvienību vadītājiem. Notiek konsultācijas par aktuāliem darba jautājumiem un profesionālās informācijas apmaiņa kā arī koordinējošais darbs ar Bērnu žūrijas skolu bibliotēkām, arī ar tām skolām, kuras piedalījās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās

Skolu bibliotēkas ir izglītības nozares pakļautībā, Krāslavas reģionā strādā atšķirti no publiskajām bibliotēkām. Darbinieku slodzes un darba uzdevumi samazināti līdz minimumam, tādēļ arī skolu direktori neredz bibliotēku modernizācijas nepieciešamību.

Sadarbība balstīta uz personiskiem kontaktiem un skolas bibliotekāra ieinteresētību. Aptuveni apzinātas skolu bibliotēkās strādājošo darba slodzes. Reģionā darbojas 11 skolas, no tām uz pilnu slodzi strādā 3 bibliotekāri, uz pusslodzi – 2 bibliotekāri, uz 0,25 slodzi – 2 bibliotekāri. Pārējiem ir -0,13 līdz 0,2 slodzes. Visbiežāk skolu bibliotēkas veic tikai mācību grāmatu izsniegšanu/saņemšanu.

Audzēkņu skaitam samazinoties, iepriekšējā periodā tika slēgtas 2 skolas, kā arī samazinātas esošās bibliotēkuru slodzes

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas komplektēšanas nodaļas vadītāja un IT speciālists sniedz konsultācijas Dagdas vidusskolas bibliotēkas darbiniecei darbā ar IS Alise- komplektēšanā, rekatalogizācijā, pēc skolu bibliotēku pieprasījuma-jaunsaņemtajiem izdevumiem importē/veido bibliogrāfiskos ierakstus elektroniskajam katalogam.

Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Metodiskā un konsultatīvā darba jomā sadarbība notiek ar LNB speciālistiem, apmeklējot viņu organizētos seminārus un apmācības, vajadzības gadījumā tiek konsultācijas. 2018.gadā Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā tika organizēts LNB Bērnu literatūras centra speciālistu seminārs par lasītveicināšanas programmām.

Bieži nākas konsultēties arī ar SIA Tieto Latvia par IS Alise darbību.

Metodiskā un konsultatīva darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

2018.gadā pēc ilga laika posma tika ieviesta metodiķa štata vienība. Darbiniece ir apguvusi profesionālās pilnveides programmu, lai paaugstinātu savu profesionalitāti un veicinātu bibliotēku tālāku izaugsmi. Ar metodiķes atbalstu ir uzlabojies publisko bibliotēku tēls, daudzveidojušies pasākumi, aktualizējusies bibliotēku emuāros ievietotā informācija, kļuvuši interesantāki profesionālās izglītības semināri un apmācības bibliotekāriem. Uz doto momentu darbiniece jau pusgadu ir dekrēta atvaļinājumā.

Par metodiskā darba problēmu tuvākajos gados var izvērsties darbinieku nodrošināšana pagastu bibliotēkās atbilstoši plānotajām MK noteikumu prasībām.

Apsveicama aktivitāte 2018.gadā bija iespēja pieteikties uz 960 h programmu, kura tiek finansēta no projekta "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" līdzekļiem. No Krāslavas reģiona šajosursos mās viena centrālās bibliotēkas darbiniece.

Lai veicinātu darbinieku izaugsmi būtu nepieciešami lielāki līdzekļi, jo piedāvātās izglītības programmas un to apgūšana prasa no darbiniekiem materiālos ieguldījumus. Nelielais atalgojums, neskaidrības ar štata vienību saglabāšanu, lielais attālumš neveicina interesi par tālākāpmācībām.

Kā otra aktualitāte profesionālajā pilnveidē ir atbilstošas kvalifikācijas un kvalitātes lektoru piesaiste reģiona bibliotēku organizētajos semināros. Lielais attālumš līdz pilsētai sadārdzina lektoru apmaksu, pierēķinot klāt ceļa izdevumus.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas direktore

V. Magidas

Pielikumi

PUBLIKĀCIJAS PAR KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLO BIBLIOTĒKU PREŠĒ 2019.GADĀ.

N.p.k.	Raksta autors	Raksta nosaukums	Avots
1.	Ž.Moiseja	Izdari šo!	Krāslavas Vēstis Nr.1 (2019.11.janv.),2.lpp
2.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā janvārī	Ezerzeme.- Nr. 4 (2019.25.janv.), 8.lpp.
3.	A. Gončarovs	Aicina Maija Šuļga	Ezerzeme.- Nr. 4 (2019.25.janv.), 7.lpp.
4.		3TD e-grāmatu bibliotēka	Krāslavas Vēstis Nr.2 (2019.25.janv),5.lpp
5.	J.Roga	Izbaudīsim Maijas Šuļgas darbu izstādi	Krāslavas Vēstis (2019.25.janv.),6.lpp
6.	A.Gončarovs	Tējošana Kārļa dienā	Ezerzeme.- Nr. 5 (2019.1.febr.), 5.lpp.
7.	J.Roga	Sirsnīgs paldies grāmatu dāvinātājiem	Krāslavas Vēstis Nr.3 (2019.8.febr.) ,4.lpp.
8.	A. Gončarovs	Iemīļots darbs: pirmā diena, pēdējā diena	Ezerzeme.- Nr. 7 (2019.15.febr.), 9.lpp.
9.	A. Gončarovs	Keramika, porcelāns, metāls	Ezerzeme.- Nr. 8 (2019.22.febr.), 9.lpp.
10.	V .Urbanoviča	Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija	Krāslavas Vēstis Nr.5 (2019.8..marts) ,7.lpp.
11.	A. Gončarovs	Tas, kurš dāvā prieku citiem, tas ir divkārti laimīgs	Ezerzeme.- Nr. 12 (2019.22.marts.), 5.lpp.
12.	V.Magidas	Mūsu bibliotēka piecu labāko bibliotēku skaitā valstī BJŽ 2018.	Krāslavas Vēstis.-Nr.6 (2019.29.marts) 7.lpp
13.	J.Roga	7.Lielie Lasīšanas svētki	Krāslavas Vēstis .- Nr.6 (2019.29.marts) 5.lpp.

14.	E.Škutāne	Bizness pats atradis viņu	Krāslavas Vēstis.-Nr.6 (2019.29.marts.) 3.lpp
15.	J.Roga	Romāna “ Mātes piens” autore Nora Ikstena Krāslavā	Krāslavas Vēstis.-Nr.8 (2019.26.apr.) 5.lpp
16.	A.Bartuša	Grāmata piemiņai	Krāslavas Vēstis. Nr.9 (2019.17 maijs), 9.lpp
17.		Pieredzes apmaiņas brauciens uz Visaginas pilsētu Lietuvā	Krāslavas Vēstis. Nr.9 (2019.17 maijs), 3.lpp
18.	A.Bartuša	Pētnieki aicina dalīties ar dienasgrāmatām, atmiņu vēstījumiem un rakstītiem dzīvesstāstiem	Krāslavas Vēstis. Nr.9 (2019.17 maijs), 4.lpp
19.	A.Gončarovs	Jūlijas burvju pasaule	Ezerzeme.-Nr.21 (2019. 24.maijs) 6.lpp.
20.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Ezerzeme.-Nr.22 (2019. 31.maijs) 9.lpp
21.	Ž. Moiseja	Svinam Latvijas 15 gadus Eiropas Savienībā	Krāslavas Vēstis.- Nr.10 (2019.31.maijā) 4.lpp
22.	I. Leikuma	Keramika un gleznas	Ezerzeme.-Nr.25 (2019. 21.jūn.) 7.lpp
23.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Ezerzeme.-Nr.25 (2019. 21.jūn.) 9.lpp.
24.	V.Magidas	Novada centrālajā bibliotēkā jauna izstāde	Krāslavas Vēstis.- Nr.12 (2019.28.jūn.) 5.lpp
25.	A.Gončarovs	Vaļasprieku pasaule; sieviete un ziedi	Ezerzeme.-Nr.31 (2019. 2.aug.) 7.lpp.
26.	J.Markeviča	Vasaras piedzīvojumu osta “ Creative and English 2019”	Ezerzeme.-Nr.32 (2019. 9.aug.) 4.lpp.
27.	E.T. Jonāne	Ada čībiņas savam un bērnu priekam	Latgales Laiks. -Nr .68 (2019.6. sept.), 8.lpp.

28.	E.T.Jonāne	Aicina sakrāt Krāslavas novada ēdienu un dzērienu receptes	Latgales Laiks. -Nr .69 (2019.10. sept.), 3.lpp.
29.	Ž. Moiseja	Krāslavas novada centrālā bibliotēka aicina visus interesentus iesaistīties Krāslavas novada kulinārā mantojuma ēdienu un dzērienu recepšu vākšanā	Ezerzeme.-Nr.37 (2019. 13.sept.) 2.lpp.
30.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Ezerzeme.-Nr.39 (2019. 27.sept), 9. lpp.
31.	A.Gončarovs	Ceļojumu vēji – laimes formula diviem	Ezerzeme.-Nr.42 (2019. 18.okt.), 7. lpp.
32.	Varavīksnes vidusskola	Kad atziņas ir patiesas	Krāslavas Vēstis.- Nr.16 (2019.18.okt.) 12.lpp
33.	A.Bartuša	Dzejas dienu pasākumi	Krāslavas Vēstis. – Nr.16 (2019.18.okt.), 14.lpp
34.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Ezerzeme.-Nr.43 (2019. 25.okt), 9. lpp.
35.	A.Gončarovs	Aulejas zīmols	Ezerzeme.-Nr.43 (2019. 25.okt), 7. lpp.
36.	A.Bartuša	Seminārs dzimtu vēstures pētniecībā un latgalisko tradīciju saglabāšanā	Ezerzeme.-Nr.44 (2019. 1.nov.), 6. lpp.
37.	A.Bartuša	Kazimiru Gendeli atceroties	Krāslavas Vēstis. – Nr.18 (2019.15.nov.), 7.lpp
38.	V.Urbanoviča	Pasaku karalim Kārlim Skalbem -140	Krāslavas Vēstis. – Nr.18 (2019.15.nov.), 7.lpp
39.		Jaunās grāmatas Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	Ezerzeme.-Nr.47 (2019. 29.nov.), 8. lpp.

40.	V.Magidas	Akreditēta novada bibliotēka	Krāslavas centrālā	Krāslavas Vēstis. – Nr.20 (2019.20.dec.), 1.lpp
41.		Jaunās Krāslavas centrālajā bibliotēkā	grāmatas novada	Ezerzeme.-Nr.47 (2019. 27.dec.), 8. lpp
42.	S. Ļaksa-Timinska	Tiem, kam patīk grāmatas		Ezerzeme.-Nr.47 (2019. 27.dec.), 8. lpp.

INFORMĀCIJA PORTĀLĀ “ kraslava.lv

1.		3TD e-grāmatu bibliotēka		11.01.19.
2.	J.Roga	Izbaudīsim Maijas Šulgas darbu izstādi		21.01.19.
3.	T.Azamatova	Senioru skolas jaunumi		23.01.19.
4.	J.Roga	Sirsnīgs paldies grāmatu dāvinātājiem		30.01,19.
5.	J.Roga	Būs interesanti – kļūsi zinošāks		08.02.19.
6.	A.Bartuša	Latgales pēdējie mohikāņi		18.02.19.
7.	V.Urbanoviča	Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija		26.02.19.
8.	V.Urbanoviča	Skaļās lasīšanas sacensībā Rīgā startēs Paula Plivča		08.03.19.
9.	V.Magidas	Krāslavas novada centrālā bibliotēka piecu labāko bibliotēku skaitā valstī BJŽ 2018.		13.03.19.
10.	E.Škutāne	Business pats atradis viņu		15.03.19.
11.	J.Roga	7.Lielie Lasīšanas svētki		15.03.19.
12.	J.Vorošilova	27.marts – Starptautiskā teātra diena		26.03.19.
13.	L.Makņa	Kādā jaukā tikšanās reizē bibliotēkā		28.03.19.
14.	J.Roga	Romāna “ Mātes piens” autore Nora Ikstena Krāslavā		11.04.19.

15.	A.Bartuša	Grāmata piemiņai	02.05.19.
16.	A.Bartuša	Pētnieki aicina dalīties ar dienasgrāmatām, atmiņu vēstījumiem un rakstītiem dzīvesstāstiem	02.05.19.
17.	Bibliotēkas kolektīvs	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Visaginas pilsētu Lietuvā	14.05.19.
18.	Ž. Moiseja	Svinam Latvijas 15 gadus Eiropas Savienībā	20.05.19.
19.	V.Urbanoviča	Zīmējumu konkurss “Mana pasaule”	04.06.19.
20.	V.Urbanoviča	Nāc, rodi un radi!	12.06.19
21.	V.Urbanoviča	Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2019. grāmatu kolekcija ir klāt	21.06.19.
22.	V.Magidas	Novada centrālajā bibliotēkā jauna izstāde	21.06.19.
23.	J.Markeviča	Vasaras piedzīvojumu osta “Creative and English 2019”	01.08.19
24.	I.I.Skerškāne	Spēļu diena Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā	12.08.19.
25.	Varavīksnes vidusskola	Kad atziņas ir patiesas	30.09.19.
26.	A.Bartuša	Dzejas dienu pasākumi	30.09.19.
27.	J.Kļimova	Eiropas valodu saimē	07.10.19.
28.	V.Urbanoviča	Tikšanās ar rakstnieci	15.10.19
29.	S.Ļaksa-Timinska	Ir iznākusi jaunā rakstnieka Rvīna vārdes debijas grāmata	11.10.19.
30.	T.Azamatova	Senioru skolas jaunumi	18.10.19
31.	A.Bartuša	Seminārs dzimtu vēstures pētniecībā un latgalisko tradīciju saglabāšanā	30.10.19.
32.	A.Bartuša	Kazimiru Gendeli atceroties	04.11.19.
	V.Urbanoviča	Pasaku karalim Kārlim Skalbem -140	12.11.19.
33.	Ž.Moiseja	Bibliotēka pilsētvides ainavā	20.11.19.

34.	J.Kļimova	Studenti no Itālijas bibliotēkā	03.12.19.
35.	T.Azamatova	Paveiktais “ Senioru skolā” 2019.gadā	19.12.19.
36.	S.Ļaksa-Timinska	Tiem, kam patīk grāmatas	20.12.19.

FOTO ATTĒLI

Krāslavas NCB darbinieki Ezerkalna nodaļā Ziemassvētku pasākumā

Reģiona bibliotēku darbinieki noslēguma seminārā

LBB pārgājiena pa Daugavas lokiem dalībnieki pie Krāslavas NCB

Pieredzes apmaiņas braucienu dalībnieki pie Visaginas bibliotēkas filiāles

Improvizācijas spēle Teātra dienas priekšvakarā

Ar Hosamu Abu Meri

Jaunie interjera elementi bibliotēkā

Ierosinājumu un atsauksmju kastīte-grāmata bibliotēkā

Jaunās grāmatas uz modernā bibliotēkas soliņa

Krāslavas novada
centrālajā bibliotēkā

22. novembrī
plkst. **15.00**

Tikšanās Grāmatmiļu pieturā

*Lasītāju kluba dalībnieku
kārtējā tikšanās*

**Laipni aicināti visi, kuriem
patīk lasīt un dalīties
pārdomās par izlasīto!**

Krāslavas novada
centrālajā bibliotēkā

14.oktobrī
plkst.10.00

*Tikšanās ar
rakstnieci, tulkoātāju un dzejnieci,
bērnu grāmatu autori*

Inesi Pakloni

Pasākuma laikā tiks fotografēts

21.09.2019.
No pl. 10⁰⁰ – 13⁰⁰

*Aicinām visus interesentus uz
Spēļu dienu*

**KRĀSLAVAS NOVADA
CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ**

*Pasākumu organizē
Jauniešu iniciatīvas projekta
"Pilnveido sevi un dalies ar citiem!"
dalībnieki*

Pasākuma laikā tiks fotografēts

**Gimenes diena
bibliotēkā!**

**JŪS SAGAIDA SPĒLES, GRĀMATU
LASĪŠANA UN RADOŠA DARBŅĪCA
KOPĀ AR VINNIJU PŪKU**

KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ
18. MAIJĀ PLKST.10.00

05.04.2019.
PLKST. 12.00

KRĀSLAVAS
NOVADA
CENTRĀLAJĀ
BIBLIOTĒKĀ

01ku ielā 5, Krāslavā

Tikšanās ar rakstnieci

**NORU
IKSTENU**

UN ŽURNĀLISTI LIEGU PIEŠĪŅU
ESIET GAIDĪT!

NORA IKSTENA
MĀTES PIENS

23.03.2019. PLKST. 10.00

**CEĻOTUMS TEĀTRA
AIZKULISĒS**

KOPĀ AR JELENU VOROŠILOVU

IMPROVIZĀCIJAS, SPĒLES, RADOŠĀ
DARBŅĪCA ST. TEĀTRA DIENAS
NOSKAŅĀ

GAIDĪSIM GAN LIELOS, GAN MAZOS
TEĀTRA DRAUGUS
KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ

17.01. PLKST. 15.00

KRĀSLAVAS NOVADA CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKĀ

AICINA VISUS INTERESENTUS UZ

**MAIJAS
ŠULĢAS**

RADOŠO DARBŪ IZSTĀDI

Krāslavas novada
centrālajā bibliotēkā
25.02 līdz 25.03

Dainas Pauliņas
fotogrāfiju izstāde
"Par ko domā kaķis?"

Krāslavas kultūras namā
14.03.2019. plkst. 13.00
7. LASĪŠANAS SVĒTKI

Jūs sagaida

Lasītprieka veicinātāju

apsveikšana

un Daugavpils teātra izrāde

„Trīs sivēntiņi un vilks Vilmārs”

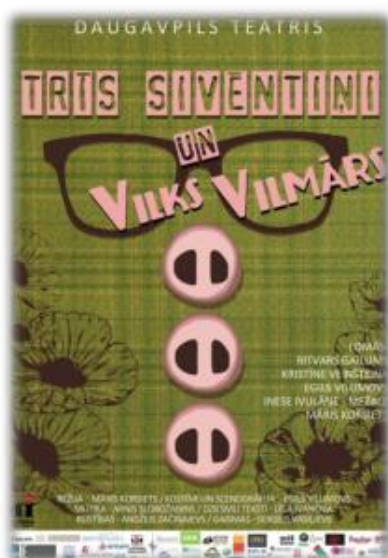
**„Izrādes devīze - ir labi būt kopā, ir labi
būt mājās”,**

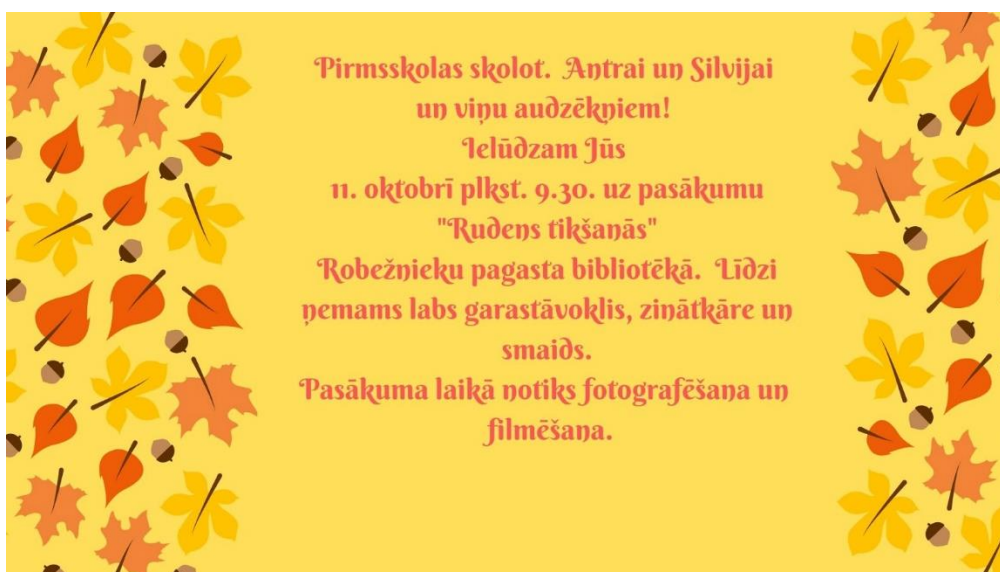
saka režisors Māris Korsiets

Pasākuma ilgums 2 stundas

Pasākuma laikā notiks fotografēšana

Krāslavas novada centrālā bibliotēka

2019. gada 17. oktobrī
Indras pagasta bibliotēkā
plkst. 11.00 notiks
pasākums

“Rudentiņš bagāts vīrs, visus gatavs uzcienāt”

- Jūs sagaida sāļjumu un marinējumu degustācija un apmaiņa ar receptēm.
- Padošā darbnīca “Rudens roze” no Indras bibliotēkas vadītājas Romualdas Žurakas
- Jautri konkursi un uzdevumi no Joninu un Robežnieku bibliotēkas vadītājām Žannas Juhnevič¹⁸ un Ritas Kovaļevskas.

Pasākuma laika notiks fotografēšana.

BIBLIOTĒKA PILSĒTVIDES AINAVĀ

Pievienots: 20.11.2019

Jau vairākus gadus Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā norisinās telpu un vides labiekārtošanas aktivitātes, pateicoties Krāslavas novada pašvaldības finansējumam, piedaloties projektu konkursā “Iedzīvotāji veido savu vidi”. Gadu no gada tiek meklētas jaunas idejas, jaunas iespējas, finansējums un aktīvi ļaudis, kas savā novadā, savā tuvākajā apkārtnē vēlas veikt uzlabojumus, labiekārtojot un pilnveidojot apkārtējo vidi. Ar apziņu, ka mēs darām paši, izzinām vietējos uzņēmējus un sadarbojamies ar viņiem, jūtamies lepni un neatkārtojami.

Šodien bibliotēka nav vienīgi tā vieta, kur cilvēki dodas tikai pēc grāmatām. Lielākas vai mazākas bibliotēkas ir kļuvušas par kultūras un sabiedriskās dzīves centriem, vietu, kur iegūt jaunas zināšanas, prasmes un iespāidus. Tās ir informācijas apmaiņas vietas, kur var satikties gan Krāslavas novada vietējie iedzīvotāji, gan kaimiņu novadu, gan citu pilsētu un valstu viesi ne tikai iespieddarbu lasīšanas nolūkos, bet arī savas iekšējās intelīgences pilnveidošanā, brīvā laika pavadīšanas nolūkos. Krāslavas novada centrālajā bibliotēkā katru dienu tiek domāts, kā uzlabot bibliotēkas tēlu sabiedrības acīs - tiek plānoti darbi un meklēti resursi ideju īstenošanā. Krāslavas novada pašvaldības piedāvātais risinājums ir viena no iespējām vienoties darba grupā ar līdzdomātājiem, darbu realizētājiem kopīgu mērķu sasniegšanā.

Šogad Krāslavas novada centrālā bibliotēka turpināja darbu pie bibliotēkas pieguļošas teritorijas un iekštelpu pilnveidošanas, papildinot to ar jauniem dizaina elementiem. Projekta darbu rezultātā daļēji tika sakārtota bibliotēkas pieguļošā teritorija un atjaunots, kā arī papildināts iekštelpu interjers. Gaitenju sienas tika nokrāsotas, kāpnes tika aplīmētas ar brīdinājuma joslām, telpu izstāžu vietas tika papildinātas ar jauniem dekoratīviem, praktiskiem elementiem, ko veica vietējais uzņēmējs Nauris Lipšāns no Skaistas pagasta. Projekta īstenošanas laikā darba grupai pievienojās klāt jauni projekta īstenoātāji. Tie bija brīvprātīgie jaunieši – skolēni un studenti, PII pasniedzējas, kas regulāri kopā ar savām ģimenēm un bērnodārzu audzēkņiem apmeklē KNCB, un nav vienaldzīgi par pilsētas kultūras iestādi. Pagatavotās mēbeles un dekoratīvie elementi ieguva krāsaini radošu risinājumu, tika izveidota KNCB apmeklētāju viedokļu kaste – grāmata, kur ikkatrs bibliotēkas apmeklētājs var uzrakstīt un atstāt savu komentāru bibliotēkas tālākai attīstībai. KNCB tagad bez rūpēm var apmeklēt vecāki ar zīdaiņiem, jo bibliotēkā tika iegādāts vecumam atbilstošs zīdaiņu krēsliņš, krāsains grīdas paklājs, tika pagatavota jauna burtiņu Mērķsiena – grīdas spēle bērniem, sašūti jauni grīdas sēžampilveni un izveidots atbilstošs telpas noformējums. Šo darbu aktīvi veica paši jaunieši un pirmsskolas skolotājas. Bibliotēkas pieguļošās apkārtnes apzaļumošanai, pavasarī tiek plānota zāliena kultivēšana izmīdītājos laukumos. Tā kā šobrīd tas būtu neracionāli pilsētas veikto remontdarbu dēļ. Pērn iekārtotās

bibliotēkas dekoratīvās vāzes, vēl šobrīd priecē garāmgājējus ar savu “sudrabziedu” krāšņumu, par ko pateicamies Krāslavas puķkopjiem Lūcijai Kuprevičai un Guntim Oinasam.

Tagad iebraucot Krāslavā no Rīgas puses, visus sveicina pārskatāms un aci žilbinošs ēkas uzraksts BIBLIOTĒKA, kas veiksmīgi iederas pilsētvides skatos.

Krāslavas novada centrālās bibliotēkas kolektīvs pateicas visiem - gan Krāslavas novada pašvaldībai, gan ideju īstenotājiem par atbalstu un veiksmīgu sadarbību, realizējot projektu “Iedzīvotāji veido savu vidi 2019”.

*Žaneta Moiseja,
projekta koordinatore*

SEMINĀRS DZIMTU VĒSTURES PĒTNIECĪBĀ UN LATGALIEŠU TRADĪCIJU SAGLABĀŠANĀ

Pievienots: 30.10.2019

24. oktobrī Krāslavas novada Centrālajā bibliotēkā notika seminārs novadpētniecībā „Dzimtu vēstures pētniecība un latgaliešu tradīciju saglabāšana”, ko vadīja Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas asociētā profesore, Dr. philol. Angelika Juško-Štekele. Seminārā piedalījās gan Krāslavas un Dagdas novadu publisko bibliotēku, gan Krāslavas skolu bibliotēku vadītājas, kā arī citi interesenti.

Semināra vadītāja skaidroja, ka tautas tradīciju vērtību izlasē ir ne tikai tās vērtības, kas sakņojas senā pagātnē, bet arī tādās, kas saistās ar mūsdienām. Tradīcijas filozofija iezīmē jau noiето ceļu, veic darbības, lai nodrošinātu labklājību nākamajam posmam. Kāpēc šodien piekopjam kādu noteiktu tradīciju? Mēs to darām tāpēc, lai šī tradīcija turpinās arī nākotnē. Daudzas tradīcijas tiek nodotas tieši ģimenē. Mēs parasti piekopjam kādu tradīciju, jo tā ir darījuši mūsu vecāki, vecvecāki. Dzimtu vēsture tiek saglabāta arī caur tradīciju praktizēšanu un saglabāšanu. Samazinoties cilvēku skaitam, sarūk arī senu tradīciju skaits. Mēs savas tradīcijas stiprinām bērnos, jaunajā paaudzē. Ja bērnu dzimst mazāk, tad gluži vienkārši kļūs mazāk cilvēku, kuriem šīs tradīcijas nodot.

Pasaule neinteresē globālie svētki, tos visur svin daudz maz vienādi. Pasaulei ir interesanti uzzināt par lokālajiem svētkiem – tādiem, ko uztur kopienas, dzimtas. Piemēram, Latgale pasaulei ir interesanti ar savu folkloru, latgaliešu valodu, kas saglabā savu noturību saziņas un kultūras valodas līmenī.

Asoc. profesore Angelika Juško-Štekele semināra dalībniekiem atgādināja arī par jau daudziem zināmo Latvijas kultūras kanonu - ieeju Latvijas kultūras pasaulē caur 99 dažādām vērtībām. Šīs dažādās vērtības aptver gan kultūras nozares, gan sniedz laukmetiem un gadsimtiem pāri, gan savstarpēji satiekas, gan kā pretpoli savstarpēji izceļas. Īpaši šoreiz tika izceltas vērtības tautas tradīcijās. Latvijas kultūras kanonā tās ir trīspadsmit: Lībiešu kultūra, Kapu kopšana, Jāņi, Latgales podniecība, Rudzu maize, Lielvārdes josta, Kokles un koklēšana, Dziesmu teikšana, Latvju dainas, Tautastērps, Dziesmu svētki, Suitu kultūrtelpa, Maija dievkalpojumi, Mirušo ofīcijs. Vairākas no šīm tautas tradīcijām dominē tieši Latgalē.

Pateicamies semināra vadītājai Angelikai Juško-Štekelei par aizrautīgu stāstījumu, par vairākiem piemēriem no dzīves, par doto iespēju semināra dalībniekiem dalīties arī savā pieredzē gan senu, gan ne tik senu tradīciju kopšanā un uzturēšanā tieši savā novadā, pagastā.

Anna Bartuša,

IKŠANĀS AR RAKSTNIECI

Pievienots: 15.10.2019

Krāslavas novada Centrālajā bibliotēkā notika tikšanās ar Autortiesību aģentūras AKKA/LAA izpilddirektori, rakstnieci, tulkotāju, dzejnieci, bērnu grāmatu autori Inesi Pakloni.

Uz tikšanos ieradās Krāslavas pamatskolas un Grāfu Plāteru v. n. Poļu pamatskolas skolēni ar skolotājām.

Bērnu interesi izraisīja rakstnieces grāmata „Okeāns un tuksnesis”. Autores ceļojumi uz Čīli pamudināja uzrakstīt jauku grāmatu bērniem. Izrādījās, ka grāmatas it ka pasakainā saturā slēpjas dziļa jēga par katra būšanu šajā dzīvē. Kas es esmu, ko es daru, kāds ir mans galvenais uzdevums - mudina aizdomāties lasītāju šī grāmata.

Šobrīd populāri ir kļuvuši bērnu literatūras lasījumi, kad grāmatu autori lasa bērniem no savām grāmatām. Mēs visi ar prieku noklausījāmies dažus dzejoļus, ko no savas grāmatas „Es picas brālēnu cepu” lasīja dzejniece. Suvenīri no Čīles, pirkstiņu lelles, izraisīja vislielāko interesi, ar tām varēja paspēlēties, iedzīvojoties grāmatas „Okeāns un tuksnesis” varoņu lomās.

Bibliotēka saņēma dāvanā divas grāmatas „Nomaļas identitāte” un „Es picas brālēnu cepu”.

Mūsu bibliotēkā ir visas Ineses Paklones grāmatas bērniem. Aicinām atklāt sev gudro un labestīgo pasauli autores grāmatās.

*Viktorija Urbanoviča,
KNCB BLN vadītāja*

7. LIELIE LASĪŠANAS SVĒTKI

Pievienots: 15.03.2019

Svētku dalībniekus uzrunāja Krāslavas novada Centrālās bibliotēkas (KNCB) direktore Valentīna Magīdas: „Mēs tiekamies kultūras namā, lai godinātu pašus aktīvākos, pašus zinošākos, pašus lasīt gribošākos skolēnus, mazos bērnus, jauniešus un arī vecākus. Lasīt ir ļoti labi, lasīt ir interesanti un lasīt ir stilīgi. Būsim aktīvi, lasīsim grāmatas!”

LR Kultūras ministrijas finansētās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2018” no Dagdas un Krāslavas novadiem piedalījās un aizpildīja anketu 370 žūrijas eksperti.

Sveicienu no ikgadējie lielajiem lasīšanas svētkiem šogad atveda lasītāji no Dagdas novada. Lasīšanas vēstnese Daniela Kornejeva: „Latvijas Nacionālajā bibliotēkā mums bija iespēja baudīt koncertu, redzēt apbalvošanas ceremoniju, šajā dienā mēs apmeklējām Dabas muzeju, apskatījām dažādus putnus, dzīvniekus, rāpuļus.”

KNCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Viktorija Urbanoviča informēja klātesošos, ka Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā piedalījās 630 bibliotēkas no visiem Latvijas novadiem un 57 latviešu diasporas centri, kopā – nedaudz vairāk nekā 17000 lasītāju. Kolekcijā bija iekļautas 28 grāmatas no 11 dažādām izdevniecībām. Krāslavas novada Centrālā bibliotēka ir viena no piecām visaktīvāk strādājošām lasītāju žūrijām Latvijā. Rīgā to pamanīja un kā jau tika ziņots, KNCB saņēma dāvanas un pateicību par enerģisku un daudzpusīgu lasīšanas veicināšanas aktivitāšu izmantošanu Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas ekspertu piesaistīšanai. Savukārt akcijas „Vīrieši! Tēvi! Lasītāji!” uzvarētājs Aleksandrs Kadeņecs laimēja četras biļetes ģimenei uz izklaides parku „Avārijas brigāde”.

Kā tad bērni darbojās? Viņi lasīja no visas sirds, lasīja priekam, sapņošanai, mieram, deva priekšroku lasīšanai un galvenais, ka tas bija prieks par brīvu. Pirmais, kurš izlasīja un izvērtēja visas sešas grāmatas, bija bērnu žūrijas eksperts Jānis Brovkīns. Viņš to izdarīja kopā ar vecākiem, kuri iedvesmoja bērnu lasīšanai.

Ļoti labi lasīja pirmsskolas izglītības iestādes (PII) „Pīlādzītis” audzēkņi jeb 5+ lasītāji, kuri uz pasākumu atnāca ar muzikālo sveicienu. BJVŽ grāmatas iedvesmoja zīmēt ilustrācijas, un PII „Pīlādzītis” audzēkņi Dmitrijs, Aurēlija, Sofija, Evelīna un Nikita uzdāvināja Krāslavas bibliotēkai skaistu zīmējumu izstādi. Publikas priekšā tika aicināti arī PII „Pienenīte” 5+ lasītāji, kuri pasākuma apmeklētājiem uzdāvināja pavasarīgus sveicienus.

Svētkos sumināti visaktīvākie KNCB BLN „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2018” lasīšanas veicināšanas dalībnieki: abas Krāslavas pirmsskolas izglītības iestādes, Krāslavas gr. Plāteru v.n. Poļu pamatskolas bibliotēka un Ezernieku vidusskolas bibliotēka, kā arī Krāslavas un Dagdas novada 13 bibliotēkas.

KNCB Atzinības par aktīvu sadarbību un sekmīgu jaunās paaudzes iesaistīšanu bibliotēkas pasākumos pasniedza Dagdas vidusskolai, Krāslavas pamatskolai, Krāslavas grāfu Plāteru v.n. Poļu pamatskolai, Varavīksnes vidusskolai, Indras, Izvaltas un Robežnieku pamatskolai.

Pasākumā sumināts superlasītājs Kristaps Kušnirs, kuru lasīt iedvesmo māmiņa Daiga un kurš izlasīja vairāk par 50 grāmatām.

Ja vecāki lasa, tad arī bērni lasīs. Pateicības pasniegtas BJVŽ lasītājām - Vitai Valterei ar meitu Alīnu un Ivetai Stivriņai ar meitu Dagnāru.

Svētkus krāšņākus darīja Nacionālās skaļās lasīšanas reģionālās sacensības čempione Paula Plivča, kura pārstāvēs Krāslavas un Dagdas novadu un abas bibliotēkas.

7. Lielie lasīšanas svētki noslēdzās ar Daugavpils teātra izrādi, kas izpelnījās lielus skatītāju aplausus.

*Juris Roga,
autora foto*

